

A mai vasárnapi lap ára 50 korona.

Egyetértés

POLITIKAI NAPILAP

DEBRECZEN, 1923.

V. ÉVFOLYAM, 113. SZÁM.

VASÁRNAP, MAJUS 20.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hónapra 800 korona.
Egy negyedévre 2400 kor.

EGYES SZÁM ÁRA 40 KORONA.
Kapható az összes dohányüzletben
és az utcai árusítóknál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca 2-ik szám alatt, város-
háza épület.

Sebesen zúgó Szelek és Tüzes Nyelvek.

Sebesen zúgó szél zendülésével jött a Szent Lélek ama történelmi pünköszt alkalmával. Jézus szép, halk, csendes méltósággal emelkedett az égbe. A fellegek lágy kapuja hangtalan szomorúsággal zárta el a szemek útját, amelyen a Mester után sóvárogva vágytak szállani a rettentőnek ígérkező földről a tanítványok.

Amilyen lassu szomorúsággal hagyta itt árván maradt tanítványait Jézus, épen olyan sietve küldte számukra a tanítót és vigasztalót: a Szent Lelket. Sebesen zúgó széllel jött. Sebesen jött, hogy minél előbb segítsen. Zúgó széllel jött, hogy felrázza tépelődésükből, fásult bánatukból azokat, akik Jézus személyes jelenlétének hiányában még az utcára sem mertek kimenni, hanem egy kicsiny házban megbujva, csendes könyhullatások között imádkoztak s mindinkább és jobban halódó reménységgel vártak.

A szegény magyar társadalom, szegény Magyarország is régóta vár. Szép valóságok hajnalhasadását várja ez a társadalom, ez az ország, vagy legalább is ennek a valóságos képviselője, a jobbik lelke. Körül vagyunk, be vagyunk zárva megcsönkített hazánk összevont határai és ősi dicsőségünk megrongált falai közé. Kis, szegény, omladozó házban vagyunk megbujva; nem győzelmeinkért, diadalért és dicsőségért, nem adni és segíteni, hanem mentetgetőzni és kéregetni járunk ki a nagy világba.

Sebesen zúgó szelek járnak hozzánk sűrűn. Rázzák kívül-belül a kis omladozó házat. De igazán csak rázzák; de nem ébresztik, nem élesztik, nem tanítják, nem vigasztalják, hanem izgatják, lázítják, rettegtenek a kicsiny ház népét. Szeles emberek, szeles tudományokkal járnak, hoznak. Maguk sem tudják, honnan jöttek és hova számítanak menni. Java részének homályos a múltja, kétséges a jelenje és a jövője reménytelen. De azért mindig jönnek és újra jönnek. Megütözköznek a házban. Széjjelütődnek. Minden megtörténik velük, csak egy nem. Az, hogy megszegyenülnek.

Az első pünköszt dicső királya a sebesen zúgó széllel Szent Lelket küldött; az új idők pünköshti királyai egyebet sem tudnak hozni, csak szelet. Ezt fujják pirosra lázadt orcával, ezt hajtják, ezt zavarják, ezzel fujtatják harag és gyűlölet lángjává még az oltártűzet is felkentnek hirdetett papjaik. Szelet vetegetnek. Nem az első pünköshti Szent Lélek kísérő szelét, hanem a vihar aratását kísérő, romboló, izgató, haragvó, gyűlölködő, minden jóban, szépen, szentben, istenesben sivár és kifosztott gonosz lélek szelét. Nem világosítanak, hanem sötétítenek. Nem vigasztalnak, hanem gyötörnek.

A világosság, tudomány és jóság kettős tüzes nyelvek formájában szálla alá és üle mindegyikre a tanítványok közül. A tüzes nyelvek szépen, szeliden jöttek. Nem égették le a ház fedelét, nem olvasztották le a bezárt ajtóknak zárját, kilincsei sarkait. Bejöttek az ajtó kicsiny, keskeny nyílásán, az ablaknak láthatatlan repedésein, mint ahogy észrevétlenül, reánk tiukon nézve, érdemet nem erőltetve, köszönetet, dicsőítetést, dicsőítetést nem követelve az igazi világosság, igazi tudomány, igazi jóság és szeretet szokott jönni.

A tüzes nyelvek nem égettek. Nem gyújtottak haragot és gyűlöletet. Nem lobbantották hivalkodás és kevélység, dicsekedés és nagyizolás lángjára azokat, akiket lelki áldásokkal meggazdagítottak. A tüzes nyelvek Szent Lélekkel töltötték meg a tanítványokat és olyan tudománnyal, amelyet fel tudtak fogni, meg tudtak érteni minden fajtájú, foglalkozású és vallású emberek. A nyelvek kettősök is voltak, tüzesek is; mégis egységre hoztak, mégis egyesítettek s összefűztek szeretettel; mégis enyhítették a tanítványok szorongását, hűsítették kétségbeesett lelkük lázát s tüzes mivoltuk hatása legfeljebb abban tetszett meg, hogy a megajándékozott lelkekben kiválasztották a jellem aranyát: a hűséget az igazsághoz, a bátorságot az igazság mellett.

A mai nyelvek is kettősök és tüzesek. De azért nem pünköshti nyelvek. A formájuk a kettősség és tüzesesség alapján pünköshti nyelv, de a tartalmukat a Szent Lélekkel ellentétes gonosz lélek kígyó mérge képezi és az a tűz, amit valamikor a hűtlenség az idegen istenek oltáraitól lopott.

Kettős nyelvek tudománya a hazudozás. Ennek áll néhány esztendő óta a világ. Ma így beszélni, holnap amugy; de azért mindig erényhősnek maradni — ez az ujmodi kettős nyelvek tudománya. Hazudni nem bűn, — mondogatják — ha van, aki a hazugságot hiszi. Van is benne valami. Hiszen a hazugság létjogosultságát épen a hazugságot elhívó emberek ostobaságában találja meg. Minden közönség olyan nyelvet kap, amelyet megérdemel.

Uj pünköshti nyelvek álljatok elő tüzeitekkel! Mutassatok a tüzetekben csak egy szikráját is abból a tüzből, amit a Szent Lélek isteni tartalma teend és akkor elismerjük, hogy a törvényetek a keresztyénség törvénye szerint való. De ám a ti tüzetek minden szikrája a pokol kénkőves mihelyéből való. Hazug és gyűlölet fekete, fojtó füstjével tör elő a zavaros mélységekből, hogy ne maradjon fű se ott, ahol sebesen zúgó szél robajával átal megyen.

Pedig hazánknak nemcsak füvekre, de virágokra, sőt gyümölcsökre volna igen nagy szüksége.

Dr. Baltazár Dezső.

Szentlélek Isten.

Szentlélek Isten, szállj le hozzánk,
Szárítsd fel újra könnyes orcánk.
S mint egykor őket: tégy azokká,
Tégy minket is tanítványokká.

Szentlélek Isten, várva várunk.
Teljék be véled újra házunk,
Zúgj, mint a szélvész zendülése
S indul a vérünk lüktetése.

Szentlélek Isten, csüggedezve
Jöttödre várunk szívrepesve.
Egymásra nézünk koldus-árván,
Körültünk hitszegés, csel, ármány.

Ha nem jössz: elbukunk egy szálig.
Ha jössz: szolgálunk mindhalálig.
Csendül az ajkunk új Igére
S beteljesül, mit Ő igére.

Baja Mihály.

Piros pünköszt napján.

Ma van az egész keresztyén világ egyik legnagyobb ünnepe. A Szentlélek kitöltetésének emlékére ülték meg és hagyták reánk Krisztus hűséges tanítványai. Mi vallási szent áhitattal várjuk és ünnepeljük e tavaszi szent ünnepet. A tavasz virágát, a piros rózsát hozza az ifju a nőnek. A tavasz ünnepét ülő egyszerű lélek zöldágakat szel és azzal virágozza fel házát, jóságát és szekerét.

Hazánk félvideki falvaiban a vallásos ünnepek kivül népünnepekkel ülték meg a virágos pünkösztöt. Pünköszt királyt és királynét választottak, megkoronázták, hódoltak neki faluszerte. Ez csak egy napig tartott: ezért rövid volt, mint a pünköszt királyság.

A régi Debreczen életében különösen fontos volt a pünköszt. Hiszen a debreczeni kommunitás sem a Julián-, sem a Gergely-féle naptárt nem tartotta irányadónak, hanem maga csinált magának egy külön kalendáriumot és e szerint számította az évet. Ezt a kalendáriumot az időjárás szabta meg. A debreczeni év november 1-től kezdődött és október 31-ével végződött. A téli félév Minden-szentektől Pünkösztig tartott. — A cselédek eddig fogadták a gazdák és sok mezei munka elvégzésére határideje pünkösztig volt megszabva. Mi sem természetesebb, hogy a cseléd pünkösztig még csak szolgált valahogy, hanem pünkösztkor ott hagyta a gazdát, hiszen minden bokr szállást adott és napszámból is megélt már pünköszt után s így a cseléd-tartók néha nehéz helyzetben voltak. A tanács bölcsessége mindig segített a bajon. Most is behozta a rendes naptári évet. Amde, az évszázados megszokást sem a gazda, sem a cseléd nem akarta elhagyni. Ugy, hogy a tanács több ízben igen kemény büntetéssel szerzett érvényt rendelkezésének. „A gazdák pedig cselédeiket újévkor fogadják újévig, ne pedig pünkösztig; a cselédek se pünkösztig álljanak, mert ha gazda ezt cselekszi, 12 forintot fizet, ha pedig cseléd az illető, 12 pálcát kap”.

Mi sem természetesebb, hogy a pünkösztkor szabaduló cselédek nagy multságokat csaptak főként a nagyerdei leveles csapszékben, sőt a város kevesebbet kinn tanázó közönsége kivonult ilyenkor a zöldbe. És a természet virágzó kebelén egy napot jókedvű vigszággal töltöttek el, még puritán Debreczenben is. Ez azonban már ünnep második napján volt. Az első napon mindenki a templomba ment, kivéve a házörzőket.

Ma, mikor az egész keresztyén világ ünnepe, ünnepi érzésünk az

Városi párt alakult.

Országos politikától mentesen kívánja egyesíteni a város polgárságát a demokratikus önkormányzat és a békés közéleti együttműködés érdekében.

Városunk polgári társadalmának igen jelentős része tartott összejövetelt tegnap este, mely alkalommal nemzetgyűlési képviselőnk dr. Hegymegi Kiss Pál ismertette a közigazgatási reform helyzetét és a szerterhuzó országos politikai irányzatokat.

Az értekezleten a legkülönbözőbb országos politikai párthoz tartozó polgárok voltak jelen, — akik a Hegymegi Kiss Pál képviselő által előadottak és az általa felhozott indokok helyességének belátása folytán egyhangú lelkesedéssel kimondták a szükségét városunkra nézve is egy oly huzagpótló párt megalakításának, — amely a város polgári társadalmát a békés közéleti együttműködés és a demokratikus önkormányzat érdekében egyesíti s azokat az ellentéteket, amelyeket a polgári társadalom tagjai között a különböző országos párthoz tartozóság

váltott ki, — az egymás meghallgatásának és megbecsülésének és egymás jogai, érdekei tiszteletben tartásának és méltánylásának alapján — megszünteti.

Az értekezlet megalakította ezután „Városi párt” elnevezés alatt a pártot, megválasztotta a párt szervezésére vezetőségét, amely vezetőség a legszélesebb körű szervezkedés munkálatait lesz hivatva elvégezni, hogy a polgári társadalom minden rétegét és osztályát: gazdát, iparost, kereskedőt, főkést, szellemi és fizikai munkást számának és súlyának megfelelő arányban harmónikus együttműködésre tömörítse.

Mint hogy pedig hasonló pártok már az ország több városában is alakultak, e pártok Budapestben levő központi intéző-bizottságába az értekezlet a debreczeni városi párt képviselőre 3 tagot kiküldött.

A választói jog megvédése.

A városi párt jogvédő irodái.

Lapunk más helyén hirt adtunk arról, hogy városunkban, az országos politikától mentesen a városi polgárság jelentős része a békés közéleti együttműködés és a demokratikus önkormányzat érdekében „Városi párt”-ot alakított.

A városi párt első köteletségének ismeri, hogy a választójogot megvédje és érvényesítse s e célból jogvédő irodákat állít föl, amely irodákban a párt megbízottai a

polgárságnak díjtalanul rendelkezésére állanak és a központi választmányhoz benyujandó felszólalásokat a jelentkezők részére azonnal kiállítják.

Jogvédő irodák állítottak fel:

1. Piac-utca 61. sz., keresztépület.
2. Margit-fürdő, Munkás-Otthon.

A jogvédő irodák hivatalos órái közölvé lesznek.

Szerdán a miniszterelnök nélkül nyílik meg a nemzetgyűlés.

Budapest, április 19. A parlament szünete szerdán, május hó 23-án véget ért. A szerdai ülés előreláthatóan csak formális lesz. Napirendjén egyetlen tárgy szerepel: A további teendők iránti intézkedés. E tekintetben az elnöki előterjesztés valószínűleg az lesz, hogy a külföldön tartózkodó mi-

niszterelnök hazaérkezéséig a Ház ne tartson ülést.

Bethlen István gróf visszatérésének ideje a mai napig sem bizonyos. Csak annyi bizonyos, — hogy szerdaig a miniszterelnök nem érkezik haza és nem vehet részt a szünet utáni első ülésen.

Mint a bomba,

ugy hat a drágaságban a hir, hogy az

Arany Bika divatházban,

nagyon olcsó áron vásárolhat. Női és férfi divatcikkek
kosztüm- és ruhaszövetek, zephirek, vásznak, selymek,
grenadinok dus választékban. Telefonszám 765.

énekek szárnyán tulszál a templom megszentelt falain s kérdezzük, mikor jön el újra az emberiséghez a Szentlélek, hogy ők együtt, bár különféle nyelveken szólnak, érzésben, gondolkozásban egyek legyenek, mint amaz első pünköszt napján.

▼ EGYHÁZ ÉS ISKOLA ▼

Egyházkerületi közgyűlés. A tiszántúli református egyházkerület május hó 24—25. napján tartja ez évi tavaszi közgyűlését. A tárgysorozat igen gazdag, több fontos ügy szerepel rajta. A kerületi közgyűlést május 23-án az eszperesi értekezlet előzi meg.

Üres tanári állások a ref. kollégiumban. A debreczeni kollégium főgimnáziumában az ifj. Kiss Ferenc halálával megüresedett magyar-latin nyelvi tanszékre pályázat van hirdelve. A megüresedett tanári állásokra most nehéz megfelelő embert találni, mert kisebb városokból nem igen kívánkoznak a tanerők a nagyvárosi nyomoruságba, főleg a lakásnékültség rettentti el a jeles paeda gógusokat. Mindamellert remélhető, hogy hírneves kollégiumunk most is megtalálja a maga emberét. A főgimnázium derék botanikai tanára: dr. Radó Endre, beadta nyugdíjaztatása iránti kérvényét, melynek elintézésé után egy földrajz-termeszetráji tanszék is megüresedik a gimnázium-

ban és szintén alkalmas tanárra vár. A kollégium tanítóképző-intézetében a P. Nagy Zoltán nyugdíjaztatásával megüresedett énekzenetanári tanszék vár betöltésre. A meghirdetett pályázatban két pályázó vesz részt, u. m.: Szücs Gergely kisujszállási ref. főgimnáziumi rendes és Bodnár debreceni tanítóképző-intézeti helyettes ének- és zenetanár, akiket az igazgató-tanács aequo loco ajánl az egyházkerületnek megválasztásra. A kerületi gyűlés e hó 24-én kezdődik.

A sárospataki kollégium nagy ünnepe. E hó 31-én a sárospataki ref. kollégium, mely nyolc év híjján immár négytízévesztendő, széles körben nagy érdeklődést keltő ünnepélyt rendez egyfelől a főiskola világháboruban hősi halált halt diákjai emléktáblájának, másfelől a főiskola nagynevé alapítója: Perényi Péter és fejedelmi pártfogói: I. Rákóczi György s Lorántffy Zsuzsanna érbeöntött féldomborképeinek leleplezése alkalmából. Az ünnepélyen szerepelni fognak dr. Szabó Sándor, Janka Károly nemzetgyűlési képviselők, dr. Tassonyi Ernő bányahatóság tanácsos, dr. Rác Lajos akadémiai, Csontos József főgimn. igazgatók, Novák Sándor, dr. Gulyás József főgimn. tanárok. Az ünnepélyt követő műsoros estélyen pedig egybeközi dr. Szádeczky-Kardoss Lajos egyetemi tanár, Harsányi Zolt, Komáromy János írók, a főiskola egykori növendékei. A szép ünnepélyen a kollégium volt tanítványai közül az egész országból, így Debrecenből is többen vesznek részt, ennél fogva az a tanítványok találkozására is kedves alkalmul szolgál. A művészi relief költségeit is a főiskola tanítványai adják össze. E célból a főiskola egy békebeli korona ma értékét kéri hűséges és emlékező növeltjeitől, akik sokan vannak. Érdekes és Debrecennek is követendő példa, hogy a fővárosban a sárospataki diákok egy rendkívül agilis országos szövetséget alkottak, mely ez ünnepélyen is jelentős részt vesz.

◆ KÖZGAZDASÁG ◆

Sok a hernyó az erdőkn. Ha az ember a Nagyerdő parkirozott részét néhány lépéssel elhagyja, igazán szomorú kép tárul elé. A szép tölgyfákat mintha futó tűz perzselte volna, olyan kopaszak. Csak a levél száraz kocányai merednek ijjesztően az ember felé. Am a pusztító féreg ott ereszkedik selyem fonalán. Falánsága már felfalta a leveleiket, most új zsákmányra, a még viruló cserjére hajlja hasa. A fák koronája keresztül-kasul van ilyen selyemfonállal szöve és mindeniken egy-egy kis zöld hernyó kuszik. Száz és száz ezer és ezer vándorol és pusztítja a fák leveleit. Némelyik már lusza, a galyakon mászik, ez már eleget evett, pihenni készül, hogy bebábozza magát. Lassankint elünnnek a hernyók, a pusztítás az idén megszűnik. Amde a bábból pillangó lesz és ez petéit ismét ezerszámra rakja le s a következő évben még több hernyó lesz. Ez ellen való védekezésről is gondolkozni kellene már az illetékeseknek, mert most is kevés a fa.

Gazdák figyelmébe! Felhívom azokat a gazdálkodókat, akik vetésterületüket még nem jelentették be, hogy bejelentési kötelezettségüknek I. hó 22-én, kedden déli 12 óráig tegyenek eleget. Ellenkező esetben vetésterületük hivatalból becslés útján fog megállapíttatni. — Bejelentés városháza, földszint 6. szám. Debreczen, 1923 május 19. Csobán Endre főlevéltárnok, a városi stat. hiv. vezetője.

Az ohati haszonbérletek árverése iránt mind nagyobb érdeklődés mutatkozik. Igen számottevő gazdálkodók, sőt intézmények is jelentkeztek a gazdasági ügyosztálynál és érdeklődtek a 12 éves haszonbérlet feltételei iránt. Ez a nagy érdeklődés biztosítani látszik a 23-iki árverés eredményét s azt, hogy a város érdekei kellőképpen kielégülést nyernek

Dr. Szabó József egyetemi tanár Debreczenben.

A debreczeni fogorvosi kar illustriis vendége:

A debreczeni fogorvosi karnak illustriis vendégei voltak a napokban. Látogatást tett ugyanis Debreczenben dr. Szabó József egyetemi ny. r. tanár, a budapesti fogászati klinika vezetője, dr. Simon Béla első tanársegéd és dr. Oravetz Pál klinikai gyakornok kíséretében. A vendégek akiket a debreczeni fogorvosi kar a legnagyobb szeretettel várt és fogadott, pénteken este érkeztek meg s már az utána megtartott ismerkedési estélyen kifejezésre jutott e kedves találkozás őszinte öröme.

Szombaton délelőtt dr. Szabó professzor meglátogatta az összes klinikákat, délután pedig baráti látogatásokat tett a debreczeni fogorvosok rendelőiben. Este fél hét órakor a helybeli és vidéki kartársak bevonásával a fogorvosi kar aktuális kérdéseinek megbeszélése véget ért konferenciát tartottak a Bika kistermében, amelyen megjelent dr. Losonczy Almos kir. tan., vármegyei tisztifőorvos is.

Dr. Winkler Jenő, a debreczeni fogorvosok gazdasági csoportjának elnöke meleg szavakkal üdvözölte a vendégeket, majd dr. Bohn Ede a helyi viszonyokról tájékoztatta őket. Dr. Szabó József professzor őszinte örömmel konstataa azt az igazi baráti összetartást, amely a helybeli fogorvosok nagy részét összefűzi. — Felkéri a megjelent vármegyei tisztifőorvost is, hogy legyenek támogatók a fogorvosok azon törekvéseinek, amely a törvény ellenére fogorvosi ténykedéseket végző fogműves iparosokkal szemben megvédi a fogorvosok repulációját és a közegészségügy jogos érdekeit.

Dr. Simon Béla, a dr. Szabó József adjutánsa, lendületes szavakkal hita föl a fogorvosok figyelmét a kartársi összetartásra.

Este társas összejövetel volt a Bikában, amelyen szép hölgykoszoru is részt vett. Sok kedves toaszt hangzott el. Felszólaltak dr. Szontagh Félix ny. egy. tanár, dr. Losonczy Almos kir. tan., vármegyei tisztifőorvos, dr. Szabó József a vendég egyetemi tanár és még számosan. A debreczeni fogorvosi kar mindenesetre a legkedvesebb és maradandó hatású emlékei közé sorozza a kiváló fővárosi kartársak ezt a szíves, szeretetteljes látogatását.

**40,000 kor-tól egy öltöny,
50,000 K-tól egy kosztüm**
teljes hozzávalóval, mérték után
Péterfia-u. 42. Tegdes János.

A drótnélküli táviró és telefon bemutata Debreczenben.

A „Magyar Mérnök- és Építészegylet” debreczeni osztálya I. hó 26-án, délután 6 órakor, a vármegyház dísztermében egy ritka, érdekes ismertető előadást rendez, mikor is a nagy tudású fizikai tanár, Morvai Ferenc felolvasásával kapcsolatban a XX-ik század legcsodásabb találmányát, a drótnélküli táviró és telefon működését mutatja be.

Hogy nemcsak a szakemberek, de az érdeklődő nagy közönség előtt is szemléltethetőleg bemutatassa a technika ezen vívmányának működését, sikerült az egylet vezetőségének kieszközölni, hogy jelzett napon a csepeli rádió-állomásról leadandó jelzés, illetve zenezámmak a megyeházon felállítandó készülék útján való fellelése a közönség általi érzékelés is lehetővé válik az előadás kapcsán. Az előadásra — melyre külön még visszatérünk — felhívjuk olvasóink figyelmét.

A hortobágyi halastavaknál.

A kicsiny, de fegyelmzett kiránduló csapat Európa legnagyobb mesterséges halastavánál, a hortobágyi halgazdaság partján ébred fel. A hajnal még alig pirkad s az ég alja egészen összeolvad a pihenő nagy víztengerrel. A hús hajnali szél megzavarja a fiuk és a tó irigylt nyugalmát. Mindkettő mozog. Kétezeröttszáz katasztrális holdnyi víztükörben fürdik meg a batoralanul előbujó nap korongja. Ez mind Tisza viz. Ez mind az Alföld leglaposabb, legkevésbé megbízható talaján épült. Az emberi gyarló elme nagy, uttörő munkát végzett itt, melyet nem tudott és nem is ud eléggé méltányolni a némileg felületes és türelmetlen nemzedék.

A pusztai tóvilág.

A nagy víztenger közel száz kisebb-nagyobb tóra oszlik, melyek saktáblaszerűleg helyezkednek el a Tiszakeszi alól a Tiszából kiinduló 24 km. hosszú, eléggé széles tápláló csatorna mentén. A főcsatornából vasbeton, rostélyos zsülipek nyílnak az egyes tavakba azért, hogy idegen, vad hal át ne juthasson a tavakba a nemes halak közé. Kilenc nagy tó, mely egyenkint 250 kat. hold, átlag 1 méter mély és közel két millió köbméter vizet fogad be, a hízaló tó. Három kisebb, egyenkint 30—60 katasztrális hold a növelő tó, és 82 kicsi raktár tó. Egyenkint 2000 négyzetméter területű, 1 és fél—2 m. mély, a hal felrakározására és teleltetésére való. A víz töltéssel van a tavakban tartva. A hortobágyi szikszós talaj viztartásra nem nagyon jó, mert a víz a sötét hamar kioldja a töltésből, lazává válik és könnyen omlik. Kivált meg a Hortobágyon, hol állandóan fú a délnyugati száraz szél és folyton ostromolja a gyenge töltést. Azért utjabban a szélhullámok által ostromolt partokat karókkal és rözsefontokkal erősítik meg, de még így is éjjel-nappal két ember vigyáz minden tóra. Ha a part omlik, betömik, ha nem bírják, a házi telefonon segítséget kérnek. A telepen megszólal a vészharang, minden ember munkát, pihenést abba hagyva, rohan a veszélyeztetett helyre. Így nem csodálható, ha a halgazdaság 57 km. partjának fentartása és gondozása évente 25 millióba kerül.

A mulasztásnak szomorú képe tárul élénk. Az első és második tó határvonalán áll egy földpiramis, mint egy védőszent. Ennek mentén — magyarázza Rác Béla intéző lekötelező szíveséggel — vonult egykor a két tavat elválasztó földgát. A kommunizmus idején az elcsábított munkások ott hagyták a gazdaságot. Éjjel nagy szélvihar volt. A víz megbontotta a gátat, nem volt, aki segítsen és máriól-holnapra eltűnt egy 1560 méteres töltés, csak az a piramis maradt belőle. Most nehéz milliókba kerül a gát helyreállítása, pedig közelesem megcsinálták.

Hogy tenyésztik a halat?

A mesterséges haltenyésztés anyaga a ponty. Ez kis igényű és nem kényes. A süllő kényes, a kecsge a mesterséges tenyésztés mellett nem szaporodik. Ragadozó, mint a harcsa, csuka is tenyésztenek, hogy legyen; de ezeket csak akkor eresztik a nagy tóba, mikor már a pontyok megnöttek.

A mesterséges ivaltás után az anyákat kiszedik a kis tóból. A kicsiny halakat mihelyt felzendülnek, igyekeznek ételre kapadni cukormelással, azután kenyérlisztet szórnak a vízre és így kapják a mesterséges eleségre. Mikor a hal már elég erős, sűrű hálóból kifogják és a nevelő tóba teszik. Itt bab, csillagfűrt és tengeri darát megőzőlve, husliszttal összekeverve táplálják. — A második év vége felé hízalókba jutnak és itt bő táplálékkal hízalják. Evente 120 vagon vegyes takarmány szükséges, melyhez még 100 vagon istálló trágyát is adnak vízbe! Ez a tó trágyázására fontos. — Minden halat pontosan nyilván tartanak. Minden tóban tudják hány hal van. A tóörök minden nap jelentik a döngöt. Ez a kallódásra felvett százalékokat leszámítva, az ősz lehalászásakor pontosan tudják, hogy mennyi halnak kell az egyes tavakban lenni.

Nagy a rezi, kevés a termelés.

A hortobágyi halastavaknál a vízszolgáltatás és a vízvezetése épen a talaj lapos volta miatt rendkívül nehéz, a bérgazdaság, bár áldozatot nem kimélve, mindent elkövet a nehézség megoldására, ezzel alig tud megbirkózni. Hosszu évek után az idén volt meg a kellő vízmennyiség azáltal, hogy a bérgazdaság nem sajnált tavaly 7 millió költséget a tövidéken 3 darab emeletes rendszerű szivattyutelepet építtetni, melynek segítségével a tavak vizét egyik tóból a másikba emelheti és így lehalászásakor nem kell várni, míg a víz lassan levonul. Viszont ezekkel kellő időben lehet pótolni a hortobágyi folytonos száraz szél által előidézett telemes párolgást (havonta átlag 10 cm).

Mivel tehát elég víz nem volt, a haltenyésztés se folytatható teljes mértékben. Így történhetett tehát meg, hogy míg a rezi az elmúlt években évi 120—150 millió korona, addig csak 1200—1500 mázsa halat produkáltak. A nagyon kevés produkció aztán a tavalyi évben is 37 és fél millió korona deficitet eredményezett. Az igazság kedvéért meg kell jegyeznünk, hogy e súlyos deficit nem mind valóságos hiány, mert ennek tetemes részét a gazdaságba beépítették a jobb jövő reményében. A bérő társaság azonban áldoz rá, meg akarja mutatni, hogy ilyen különös körülmények között is tud halastavat csinálni és ami hasznos a többi halastava produkál, azt rá-

költi a hortobágyira. „Az igazgatónknak van akaratereje és van szíve” — jegyzi meg Regőcz Károly, épen ott időző központi kiküldött.

Hova viszik a hortobágyi halat?

E csekély termelést is jó részt külföldre szállítják. Csak Debreczennek adnak el kicsibe, a többi vaggontéltelben adják el. Debreczen nem haléví, azért nagyon keveset fogyaszt, noha a kereskedelmi áron jóval olcsóbban adják neki. A nagy tételek Budapestre, Bécsbe, Csehországba és több külföldi nagy városnak mennek. Sőt talán a sors iróniája, hogy Budapestten keresztül sok halat viszik a Hortobágyról Szegedre is. — Épen most indult el az utolsó szállítmány Varsóba.

A halat a társaság külön e célra épített kocsián élve szállítja. A kocsiiban két viztartály van, amelyből egy motor folyton szivattyuzza a vizet és a tétön keresztül zuhanyserűleg visszabocsátja, sőt még oxigént is ad hozzá mesterségesen. Ilyenformán a legmesszebb is elvihetik a halat.

A halastó nagy problémái.

A haltenyésztő, mióta 1920-ban a várossal hosszú bérszerződését megkötötte, nagy erővel fekszik a halgazdaság kiépítésére. Több nagy problémát kell megoldania, melyek temérdek pénzbe kerülnek, így újra kell a töltéseket építeni. Annak idején a töltéseket tulmerekre építették, mely, tekintettel erős sóirtalmára könnyen bomlik. Ezt ferdébben kell újra építeni, karóval, rözsevel megkötni. Meg kell honosítani a faültetést. Eddig rengeteg fűz és nyárfatövet elültettek és nem maradt meg Most Rác Béla intéző trágyába rakalja a fűzfátöveket és pompásan virulnak. A harmadik nehéz probléma a tavak elsásodásának kérdése. A nád még ad valami hasznót, hiszen a tavalyi nádat 120 koronáért hordják kévénkint, de a sásnak nincs semmi haszna. Sőt káros. Hídeget tart és ebbe nem terem a hal táplálására annyira szükséges plankton. Sok vizet elpárologtat és végül rothadása sok oxigént von el a vízből, ezért közelemben nem él hal. Nem is számítva, hogy itt lel költőtanyát a sok kárteknő vízmadár. Minden módon próbáltak már irtani, de még inkább szaporodik.

Debreczen városa nem tudja, miye van...

A Hortobágy legrosszabb talaját, a Csunya-földet 25 évre adta bérbe a város a haltenyésztő társaságnak. A közel háromezer hold bérgazdaságon a haltenyésztés mellett talajjavító munkálatot is kell végezni. — Még csak két év telt el a bérlethől, ne türelmetlenkedjünk, várjuk mit csinálnak. Már maga a rengeteg al- és felépítmény, a szép épületek felbecsülhetetlen milliárdokat képviselnek és ez mind a városé. A halgazdaság köteles kiépíteni a további épületeket és szerelvényeket s ez is ingyen a városé marad. Fenntartja a mostani létesítményeket. Viseli a föld közterheit, még bért is fizet a városnak. Ha a társaság továbbra is ilyen energiával és áldozatkészséggel dolgozik a halastavakon, — nagy erkölcsi és anyagi tőkét juttat vissza minden időben a városnak. De visszaadja a rossz hasznavehetetlen földterületet lényegesen megjavítva. Debreczen város nem tudja miye van — jegyzi meg az egyik intéző. — Ez csak Debreczen városé.

Emellett nem szabad megfeledkeznünk arról a hatalmas szociális tökérről sem, amit a halgazdaság a környéknek juttat. Egyek, Nagyiván, Tiszacsége szegény népe jórészt itt keresi meg kenyerét. A gazdaság átlag 300 munkást foglalkoztat, de időszaki építkezéseknél még százával dolgoznak a gazdaságnál.

„Aki egyszer a halastavakhoz jött — mondja örömmel Rác Béla intéző — sehogys tud megválni tőle. Én már pár tucat munkást tudok, aki itteni kereseléből falujában egy kis házat, kertet vett!”

Egy kis oázis ma a halgazdaság a végtelen pusztán. Magas raktára messze hirdetője a kulturának. — Utánna jönni fog, mert jönni kell a többinek is és lassan szétfoszlik az ártatlan, naiv délibáb.

Dr. Ecsedi István.

Elsőrangú Telefon: 806.
szobafestő, fényező
és tapétázó műhely.
Tapéták állandóan raktáron.
Schuller Sámuel,
Telefon: 806. **Simonffy-utca 25. sz.**

Női kalap alakítások
a legujabb formákra gyorsan és pontosan készülnek
Széll Gergelynél,
Debreczen, Piac-utca 63. — Telefonszám 11-11.

A tavaszi divatkesztyük
elkészültek, minden kivételben kaphatók
Schön Sándornál,
Debreczen, Piac-utca 14. szám, Csapó-utca sarok.

Iskolát a gazdáknak.

Az „Egyetértés“ 10-iki számában „Mezőgazdasági középiskola“ címen közlemény jelent meg. A cikk írója rámutat azon lehetőségekre, melyeknek keretében a felvetett kérdés megoldást nyerhetne.

Az egészséges eszme szunnyad, — aminek, mint sok hozzá hasonlóknak, mély álomba merülés lesz a vége.

Fentiek szerint egy olyan intézet felállításáról lenne szó, amelyben a középiskolai általános tanulmányok mellett, — a családi körülményeiknél fogva alkalmas ifjak gazdasági szaktudásukat is megszerezhetik. — A legtöbb gazda szívesen adja gyermekét középiskolába, de amikor annak elvégzése után — mint 18—20 éves ifju atyjának igen nagy segítségére lehet —, nem szívesen, sőt legtöbb esetben egyáltalában nem iskoláztatja. Ez nem írható a nem-törődőmség rovására, mert az akadémiai elméleti tudás ott, ahol a gazdaság nem olyan terjedelmes, hogy azon magasabb gazdasági szakképzettség kimeríthető legyen — nem hozza meg a fáradság gyümölcsét.

Már most, ha középiskolai mintára egy gazdasági szakiskola áll a gazdátársadalom rendelkezésére, még azok is látogatni fogják az intézetet, akik a földművelésben fel nem használható középiskolai tanulmányokat egyébként nem végeznék el. Ennek eredménye lenne elsősorban az, hogy a középiskola elvégzése általánosabbá válnék, másrészt kiváló gazdagenerációval gyarapodna a társadalom.

Kiváló gyakorlati gazdáink így is vannak, de kívánatos lenne, hogy egy újabb kigazda nemzedék emellett az elméleti gazdasági tudást és főképpen az azzal szoros kapcsolatban levő kereskedelmi jártasságot is megszerezze. Magyarország kimondottan agrár állam, a mi gazdasági erőnk az ország földművelő ténylegében rejlik, nekünk tehát minden eszközt meg kell ragadnunk, hogy ezt a gazdasági erőt alátámasztsuk és ahhoz kiváló elemek nevelésével hozzájáruljunk.

Ami az anyagi kérdéseket illeti, csak a kezdet okozna némi nehézséget, azonban az érdekelteknek nem lenne nagy terhükre áldozatot hozni egy olyan célért, amely első sorban a saját, közvetve pedig az ország érdekeit képviselné. És ha már az intézet felállítását, annak növekedései a busás jövőjéről haszon mellett saját gyakorlati tanulmányaikkal teremthetnek annyit, amennyi az iskola fenntartásához szükséges lenne.

Még valamit. Ha ezzel, mint sok más hasznos közéleti szükséglettel a felsőbb hatalmakra várunk, úgy ez a sok más égetően sürgős kérdés mellett háttérbe fog szorulni, ha pedig a fővárosra támaszkodunk, amíg ez odáig jut, teljesen elposványosodik. Elmúltak azok az idők, amikor csak az ország központja valósítja meg a felvetett eszméket, azoknak is meg van a maguk baja és nem foglalkozhatnak az őket közvetlen nem érintő kérdésekkel.

Debreczen az ország gazdátársadalmának a főfészke, ennek innen kell kiindulni, ahol a kellek kéznél vannak és reméljük is, hogy Debreczen ősi tradícióhoz híven, meg is valósítja az eszmét, mint a szinlődő Magyarország újjáépítésének egyik oszlopát.

A devizaközpont árfolyamai:

Egy darab	Pénz (Vétel)	Áru (Eladás)
Dollár	5240 K	5390 K
Angol font	24150 K	24750 K
Hollandi forint	2042 K	2102 K
Francia frank	353 K	363 K
Svejt frank	950 K	980 K
Lipa	42 K	44 K
Cseh korona	156 K	162 K
Lel	25 50 K	27 50 K
Lira	259 K	269 K
Dinár	54 K	56 K
Német márká	0 71 K	0 72 K
Lenegyel márká	0 114 K	0 126 K
Osztrák korona	0 074 K	0 077 K
Napoleon arany	10000 K	— K
Dán korona	971 K	1001 K
Norség korona	851 K	881 K
Svéd korona	1391 K	1441 K
Belga frank	299 K	309 K

Az Egyetértés részére előfizetéseket elfogad a kiadóhivatal.

Molinella — Oranierburg — Debreczen.

Egy nagyon kedves, megkapó leírást olvastam a minap egyik fővárosi napilap hasábjain. Olyan egyszerű, de mégis sokatmondó és a mi viszonyainkat olyannyira jellemző sorok ezek, hogy valóban érdemes néhány sort papírra rögzíteni belőlük újra.

Ime:

... „Molinella kis városka Olaszországban, a bolognai kerületben. Derűs mosoly csillog rajta, templomtornyai már messziről intgetnek az utas felé. Amilyen üde és friss benyomást gyakorol a városka, éppen olyan szomorú volt néhány évvel ezelőtt a környéke. Ha az idegen megkérdezte, miért hat oly nyomasztólag ez a környék, ezt a választ kapta:

— Azért, mert amit itt látni tesszik, az csupa mocsár, amely maláriát áraszt ki magából. Itt nem terem semmi, itt a természet haragszik az emberekre.

Ebben mindenki megnyugodott, senki sem mert közeledni a haragvó természethez.

Elt azonban ezen a vidéken egy vegyész, Massarenti volt a neve, ősi bárói családból származott. Ez nem ijedt meg a haragvótól, hozzájött és megfékezte. Egy pár év telt el s ameddig csak eléri a pillantás, buzaföldek, gyümölcsösök, szőlők és veteményeskertek sorakoztak egymás mellé. A megművelt földek között csinos házcsoportok neveltek a néző felé, a házakban egészséges, vidám férfiak, feltűnő szép nők és virgoc gyermekek laktak.

Ezt a csodát, — beszéltek azok, akik a házból laktak, — a mi papunk csinálta (így hívták Massarenti bárót ezen a vidéken). Pedig mennyi akadályt, előítéletet kellett leküzdenie. De végre ő győzött. A földművelő szövetkezetek egymásután alakultak meg, s rövid idő alatt elérték azt, hogy az angol kormány, amely minden szociális alkotásból kivieszi a maga részét, szakembert küldött ki a szövetkezetek tanulmányozására...

Eddig a közlemény, de ezzel még nem fejeződött be az olasz példa. Olaszországban ma már ezernél több hasonló földművelő szövetkezet van, Lombardiában és Sziciliában pedig kb. 30,000 hektár terület áll szövetkezeti kezelés alatt, amelynek legnagyobb része szőlő- és gyümölcskert. Nápoly környékén az emberi akarat és a földinség még a tengerparti sziklás részeit, a szirtek közeit is a termelés szolgálatába állította. Nem csoda, ha ilyen céltudatos munka mellett a szövetkezetek annyira megerősödtek, hogy egy kisebb cukorgyárat is képesek voltak alapítani. Pedig a tagok legnagyobb részét kisemberek, földművesek, hivatalnokok, iparosok és más kis-módu emberek, olyanok, akiknek a kert tevékenység üdülés is az egész napi farszót robot után.

A főbb állami felügyeletet a Societa Umanitaria Milanóban látja el, amely egyúttal a vállalkozás pénzügyi részét közvetíti a bankok és a kis földművelő szövetkezetek között.

Azután itt van az olasz példa után a német. Németország hamar felismerte, hogy a többtermelésnek a szövetkezeti eszme pártolása a leghatékosabb eszköze. Németország lakossága a XIX. században 33 millióról 65 millióra emelkedett, nem volt tehát idő a halogatásra. A németek nem is töltötték télenül az időt, mezőgazdaságuk ösziörösrre emelkedett, ami az importot a legminimálisabbra szorította.

Oranierburgban (Mark tartomány) van egy kolónia, Eden-Colonie a neve. Előttünk van a 25 éves évfordulóról kiadott évkönyve, sehol sem olvashatni a munkának s az e fajta egyesületi (szövetkezeti) tevékenységnek csodálatosabb himnuszát. Ebben a könyvben még a számoknak is zenéje van, ami nem is csoda, mert ezen a hektárnyi területen 300,000 málna- és szamócabokor és 85,000 legnemesebb gyümölcsfa ontja az áldást. Londonban, Párisban s bizonyára a tengerentúl is ismerik ennek a kolóniának három fenyősvédjegyű termékeit, gyümölcsz és más készítményeit s a kivitel tekni-

léllyes összeggel szerepel a német nemzet mérlegében. Elég annyit mondani (s ebben benne van a német kitartás, a német szorgalom minden dícsérete), hogy 1901-ben 21,000 kilogram volt a gyümölcsből nyert termelés, 1918-ban, a jubileumi évben pedig ez a szám elérte a 243,000 kilogramot...

(Mert nem Makó esik messze Jeruzsálemtől, hanem Debreczen esik nagyon messze Molinellától és Oranierburgtól.)

Európa és Amerika lakossága 1850—1900-ig 492 millióról 898 millióra szaporodott, tehát 50 év alatt csaknem megkétszereződött, Európa pedig Augustus császár idején 40 millió lelket számlált, jelenleg pedig 400 milliót. Önként felvetődik a kérdés: mi az oka hát, hogy a föld táplálni képes bennünket, holott a föld felülete egy talpalatnyival sem növekedett azóta?... A többtermelés. És az, hogy minden időben voltak és vannak önzetlen emberek, akik a maguk gyakorlati tudását, szociális érzését és munkabírását, azonkívül anyagi javaik figyelmreméltó részét ennek a magasos célnak szolgálatába állították és állítják. Ezenkívül végtelenül nagyok a gazdaságilag kihasználatlanul, parlagon hagyott területek. Ezek a betegségek, maláriát és pellegrát lehelő földdarabok, ezek a többnyire szemetes, mocsaras és nádas, semmire sem használt területek, hepehupás, messze elkerült egészségtelen földek váltak az emberi akarat hatalma alatt virágzó telepekké és a többtermelés halékony eszközeivé.

Lássuk most már a szövetkezeti eszme előnyeit:

A kispárcellákra (200—400 négyszögöl) osztott földterületeken családias, stabil művelés fejlődik ki és az egyének teljes kibontakozása jut kifejezésre. A másnemű foglalkozási ágban kifáradt szervezlet és fáslult kedély valóságos felüdül az alkonyati kertészkedésben;

a saját otthon után érzett vágyódás igen gyakran építkezésben keres és talál kielégülést. A tagok bajtársi megállapodásokat létesítenek és a szövetkezet anyagokban és szakszerű vezetésben nyújtott támogatásával a kölcsönös segély elve alapján építenek maguknak hajlékot;

a termelés mindinkább fokozódik, már nemcsak a háztartásra elég, de a piacra is jut belőle;

a központi organizáció, mintatelepek létesítése és szemléltető bemutatása által úgy a talaj, mint a növénynevelés előmozdítatik;

vizmedencék, közös kutak és alagsóvezés, ugyszintén lecsapolás útján pedig az időjárás viszonyosságai ellen nyújt az egyesülésben rejlő erő védelmet és támogatást.

Ennek a kisebb igényű ismertetésnek nem feladata az egész kérdést felölelni, röviden tehát még csak arra mutatunk rá, hogy ennek az eszmének a tejtermelésen, állattenyésztésen és az állati termékek feldolgozásán kívül is számos ágazata van. Es nem lévészendő szem elől az sem, hogy egészségügyi szempontokból is üdvös az a tevékenység, amelyet a földművelő szövetkezetek végeznek. Méltóztassanak csak a városi környező személetelepekre, mocsaras és bűzös területekre gondolni!

Ezenkívül számtalan ember van, aki pályáján nem dolgozol. Mihez kezdjen? Kivándorol az újvilágba. A szövetkezeti gazdálkodás, a kispárcellák osztogatása azonban megkedvelheti velük a földet, a röghöz köti őket, s a munkáskész nem idegen országok ipari és gazdasági termelését növeli. És ami a legtöbb előnye — az anyafölddel való közvetlen kapcsolat, az az érzés, hogy az emberiség kincses örökségéből a földből — akárcsak egy parányi résznek is birtokosa — megszűnietti az elégedetlenséget!

Minden országban akadtak lelkes emberbarátok, akik ezekre az általános érvényű és szociálpolitikai szempontból is elsőrendű fontosságú kérdésre fordították a figyelmüket, bárha mindenütt és minden időben sok-sok ellenvetéssel, előítéletekkel és tamáskodással kellett megküzdeniök. Az első utörő: dr. Mori (Stagno-Lombardo) a vázolt földművelő

szövetkezeti rendszer megteremtője 215 taggal kezdette meg működését, de nyomban annyi ellenállással találkozott, sőt olyan gyanúsításokkal illették, hogy mihamarabb abba kellett hagynia. Molinella olasz városka jövevénye: Massarenti bárónak, „a mi papunknak“ is voltak el-lenségei, akik céljait, törekvéseit félremagyarázták, az elért eredményeket — kezdetben — kicsinyelték. De az eszme győzött, azt többé nem sikerült visszaszorítaniok.

... Molinella—Oranierburg—Debreczen... a megvénhedt Európának három egymástól igen távol eső pontja — de azért (kétségkívül Debreczen városnak példaadó áldozatkészsége folytán) számosan vannak Debreczenben is, akik előtt ez az eszme nem ismeretlen. A Közhasznú Földművelő Szövetkezet ugyanis, amely az anyaintézményből, névszerint a Közhasznú Munkáskert Egyesületből sarjadt, olyan gyakorlati eredményekre mutat rá, amely még a kétkedőket is meggyőzte. — Mennyi trágyadomb, szakadékos, szélhordáros területei, mennyi szemételep, mocsaras és bűzös tó tünt el azóta, akárcsak Molinella maláriás mocsarai. Helyükön most már pompás kerttelepek lünek elő, itt-ott, mint pl. az ugynevezett kettős halmon, szövetkezeti ház, vincellérlakás épült, körülötte egy új szőlőtelep bontakozik ki. Néhány év és a beka-kuruttvolást vidám szüretelők dalolása váltja fel.

... Molinellában ezt a változást csodának nevezik az emberek s Massarenti bárót „a mi papunk“-nak tisztelték azután. Vajjon a mi Massarentinknek. Szántó Győzőnek, aki itt Debreczenben egyedüli harcosa és gyakorlati megteremtője ennek a gondolatnak, milyen sorsot jelt ki a végzet, megéri-e eszméi végső diadalát, vagy pedig úgy jár, mint dr. Mori, elgáncsolják, mielőtt befejezhelné művét?

Debreczenben jelenleg 24 kerttelep van 1 millió m² meghaladó területen, körülbelül 3000 bérlelővel. Az a munka, amelyet a bérlelők, az anyaföldnek szorgalmas hangyái kifejtettek és kifejtének — hozsánát érdemel. Ez a szívós, kitartó és céltudatos munka a biztosítéka annak, hogy a megkezdett uton nincs megállás és az a remény, hogy a nemes város továbbra is támogatásban részesíti szorgalmas, az ő javait munkáló polgárait...

Berki Géza.

A korona 0·10¹/₂

Zürich, május 19. Berlin 0.0115, Hollandia 217 és egyenved, Newyork 5.55, London 25.66, Páris 36.95, Milánó 26.95, Prága 16.54 és fél, Budapest 0.10 és fél, Belgrád 5.57 és fél, Varsó 0.0117, Bécs 0.0078 és egyenved, Szófia 4.47 és fél.

A buza ára.

Budapest, május 19. A termény-tözsde zárta a következő: A mai terménytözsden szilárd alaphangulat mellett a forgalom mindvégig szűk keretek között mozgott. A kínálat magas árkövetelés miatt egyes cikkekben, így zabban alig volt üzlet. Irányzat zabban szilárd, egyebek tartottak.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós (tisza-vidéki) 25750—26250, egyéb 25500—26000, 78 kilós tiszavidéki 26250—26500, egyéb 26000—250, rozs 16500—16750, takarmányárpa 15000—500, sörárpa 16500—17500, zab 17750—18000, tengeri 15500—750, korpa 7400—500.

Rudvas, horg. lemez,

szeg, huzal, szekértengely és egyéb mezőgazdasági vasárak legnagyobb raktára

Sesztina Lajos

Debreczen, Plac-u. 23. sz. a.

Telefon 6.

Zománcedény érkezett.

HIREK

Tájékoztató.

1923 május 20.

Csokonai-színház: Délután A bozorkány. Este fél 8 órákor a Bajadér. Operette.

Vígsházmozgó: 3, 5, 7 és 9 órákor Kacagó est.

Uránia mozgó: 3, 5, 7 és 9 órákor Fehér galambok fekete városban.

Apolló mozgó: 3, 5, 7 és 9 órákor Max Linder. Hét évig nem lesz szerencsém.

Meteor mozgó: Borzalmak völgye és Halál Istene.

Gazdag cirkusz: D. u. fél 4 órákor és fél 9 órákor tart előadást.

Ma van a Diák-nap.

Éjjeli szolgálatot tartanak a következő gyógyszertárak: Kossuth (Piac-u. 30.), Reménység (Csapó-utca 22.), Nádor (Szent-Anna-u. 66.), II. Rákóczy Ferenc (Külsővásártér 1.).

Ügetőteri sporttéren: Ezüstlabda mérkőzés. Fél 4 órákor DTE—DVSC. Negyed 6 órákor DMTK—DKASE.

Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele d. u. fél 4 órákor. Debreczeni Keresztény Ifjúsági Egyesület heti összejövetele d. u. 3 órákor.

Ebredés Dalkör kabaré délutánja a Munkás Otthonban.

1923. május 21.

Csokonai-színház: Délután az Artatlan Zsuzsi. Operett. Este fél 8 órákor Bajadér. Bérletszűnet.

Vígsházmozgó: 3, 5, 7 és 9 órákor Ördög barlang. (Phorozó.)

Uránia mozgó: 3, 5, 7 és 9 órákor Pokol kapuja.

Apolló mozgó: 3, 5, 7 és 9 órákor Bolond Istók és Chaplin házasság.

Meteor mozgó: Ur és szolgál.

Hadróa gyűlése délután Szent-Anna-u. 12.

Petőfi-telep d. u. fél 3 órákor kertgyűlést tart.

Békessy Vivó Klub emlékvésénye.

Közművelődési könyvtár nyitva: reggel 10—12-ig.

Városi képtár a Thaly-szobával: nyitva d. e. 10—1-ig.

Városi múzeum: Történelmi és néprajzi osztálya, a Csokonai-kör erekléptára nyitva délelőtt 9—12-ig, délután 2—4-ig.

Éjjeli szolgálatot tartanak a következő gyógyszertárak: Kossuth (Piac-u. 30.), Reménység (Csapó-u. 22.), Nádor (Szent-Anna-u. 46.), (Csokonai (Mester-u. 43.), Mátyás király (Nyilas-telep).

Gazdag cirkusz 2 előadást tart.

Tánc vizsga a Munkás Otthonban.

Ügetőteri sporttéren Ezüstlabda mérkőzés. Fél 4 órákor DTE—DMTK, utána negyed 6 órákor DVSC—DKASE.

1923. május 22.

Csokonai-színház: Fél 8 órákor Bajadér. Bérletszűnet.

Vígsházmozgó: 5, 7 és 9 órákor Ördög barlang. (Phorozó.)

Uránia mozgó: 5, 7, 9 órákor Pokol kapuja Lianc Haid főszereplésével.

Apolló mozgó: 5, 7, 9 órákor Bolond Istók és Chaplin házasság.

Gazdag cirkusz fél 9 órákor előadást tart.

Közművelődési könyvtár nyitva reggel 8-tól este 8-ig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 1-ig, d. u. 2—8-ig.

Éjjeli szolgálatot tartanak a következő gyógyszertárak: Megváltó (Piac-u. 38.), Arany Agyal (Piac-utca 50.), Muraközy (Hunyadi-u. 10.), Magyar Korona (Péterfia-utca 10.), Borskai (Czepléd-u. 22.).

Május 24-én: Diák-majális a Nagyerdőn, rendező az áll. főreáliskola.

Országos vásárok tartanak:

Május 23. Balmazújváros

Május 27. Fegyvernek

Május 27. Poroszló

Május 28. Hatvan

Május 28. Kisvárd

Május 29. Belpátfalva

Május 30. Biharkeresztes.

Őszre emelkedni fog a magyar korona?

A nyár végére olcsóbbodást várnak.

A drágaság rettenetesen fojtogat már mindenkit. Különösen óriási gond a megélhetés, a fix-fizetéses osztálynak. Az egész elete csupa lemondás, hiszen keresetéből jóformán a mindennapi kenyeret is alig tudja megfizetni. A husz egyre ritkább vendég lesz a jobb sorsra érdemes családoknál, akiknek asztalára inkább csak a burgonya, sóska és más ilyen olcsóbb élelmiszerek kerülnek. Tudunk olyan tisztviselő családokról, akik keservesen panaszkodtak, hogy

április második felében jóformán sóskamártáson éltek.

Nagyon szomorú ez a helyzet mindenki keresi a megváltó reménységűt: hátha csak valamivel is jobbra fordul minden? — Nem beszél ma senki békebeli igények kielégítéséről, nagyon megelégszenek, ha a megélhetés egyszerűbb, de szinte elengedhetetlen feltételeit biztosítottak látja.

Az Amerikai Magyar Népszavának egyik most érkezett számában dr. Kun Andortól találunk egy tudósítást, amelyet érdekesnek tartunk az alábbiakban közölni:

„Pénzügyi körök véleménye szerint

a korona őszre, amikor megindul a nagyobb arányú kivitel, ismét megjavul és valószínűleg elérheti a 20-as arányt.

Természetesen csak akkor, ha közbe nem jön valami, akár kivülről, akár bentről. A korona tavasszal ugyanis mindig romlik, mert elfogynak a készletek és aratás után, amikor megindul a kivitel, mindig emelkedik. Annál is inkább várható ez, mert enyhíteni akarnak a pénzsűkötés és meg akarják reformálni a devizaközpontot. — Kilitás van arra is, hogy a külföldi spekuláció, amely mesterségesen is rontotta valutánkat, irányt változtat.

Közgazdasági szakemberek véleménye szerint

a drágulás is meg fog állni, a nyár végére pedig olcsóbbodást vár mindenki.

Junius 2—3. Sarkad
Junius 3. Tiszaföldvár
Junius 4. Biharnagybajom
Junius 6. Tiszabercel
Junius 7. Nyirbátor
Junius 10. Jászárokszállás
Junius 10. Kunhegyes
Junius 11. Füzesabony
Junius 11. Kismarja
Junius 11. Mezőcsát

Messziről.

Minél inkább távolodom tőled, Annál többször álmodom felőled: Rózsárdó, fiatal korom. S amikor akkor fájón megsebeztek, Messziről a szuro töviseknek Ágaim is mind rózsaszírom!

Távolán a kéklő messzeségnek, Nyoma sincs a régi szenvedésnek. Elfeledtem a bántalmakat, Az utszéli gallyak csapdosását, Rossz emberek önző rosszaságát... — Hanem ami szép volt, megmaradt.

Szívem édes ezer szép emléke, Délbábos vágyak kergetése, S az érzés, mely álom maga is, De gyönyörű, bűvös-bájos álom, Külön tündérvilág e világon, Melynek édes még bánata is!

Sokban hozzájárul e feltevésekhez az is, hogy

a terméskilátások igen jók,

bárha még annyira elején vagyunk a gazdasági idénynek, hogy ma még a termésekre vonatkozólag jóslásokba docsátkozni igen nehéz lenne.

Érdekes az is, hogy a Ruhrvidéki megszállás nagyobb lendületet ad a magyar ipar fejlődésének. Németország ugyanis a megszállás következtében legelőnkebb, legnagyobb forgalmu ipartelepeitől esett el. A német ipar a megszállás következtében pang és még hollandiai és dániai piacait is elvesztette. Természetesen a német ipari cikkeket máshol kell beszerezni. Például Németország Orosz országgal igen élénk forgalmat kezdett, amelyet a német ipar lecsökkenése következtében csak úgy tud fenntartani, ha más államtól szerzi meg azokat a cikkeket, amelyeket eddig ő gyártott és szállított.

Berlinben megegyezés jött létre, ahol a németek a magyar gyáraknál rendelték meg azokat az árukat, amelyeket nekik kell Oroszország részére szállítani.

E megegyezést Hans Götzmann, a német Staatsbahn igazgatója létesítette. Egyelőre

hét milliárd korona áru megrendelés érkezett Oroszország számára.

Főként gépek ezek, amelyeket a Máv gépgyára, a Weisz Manfred gyárak, a Ganz, Ganz-Danubius és Hoffer-gyár teljesít. Még sokkal több és nagyobb arányú megrendelésekről van szó és így végre megindul nagy erővel a gépgyártás ismét nálunk és kitűnő piacot kapunk Oroszországban, ahonnan viszont sok petróleumot és benzint szállítanak részünkre“.

Mindez természetesen csak föltevés. Hogy mi esz, azt bizonyítva. Hogy mi lesz, azt bizonyítva, a reményt feladni sohasem szabad.

... Ha még egyszer e mi földi éltünk,

Elejétől át lehetne élnünk: Óh, én csak így élném át megint. Bolondságát, hibáit se bánom, Ugy mennék át újra e világon Hébehurgyán, — a szívem szerint!!

Szabolcska Mihály.

Pünkösztől istentiszteletek.

Pünkösdi istentiszteletek sorrendje a református templomokban:

Első nap:

Nagytemplomban délelőtt 10 órákor prédikál dr. Baltazár Dezső püspök, ágendázik Zámory Sándor segédlelkész; délután 5 órákor prédikál Gyulvész István templomegyesületi titkár. — Kistemplomban délelőtt 9 órákor prédikál dr. Révész Imre lelkész, ágendázik dr. Böttykös Béla segédlelkész; délután 3 órákor prédikál Zámory Sándor segédlelkész. — Kossuth-u. templomban délelőtt 10 órákor prédikál Baja Mihály lelkész, ágendázik Gábor András segédlelkész; délután 5 órákor prédikál Ladányi Zsigmond segédlelkész. — Árpádtéren délelőtt 10 órákor prédikál Molnár Ferenc lelkész, ágendázik Mezey Béla vallásitanító lelkész;

délután 3 órákor prédikál Gábor András segédlelkész. — Ispotályi templomban délelőtt 10 órákor prédikál Papp Ferenc segédlelkész, ágendázik Marton Sándor segédlelkész; délután 3 órákor prédikál Marton Sándor segédlelkész. — Homokkertben délelőtt 10 órákor prédikál és urvacsorát oszt Vajda László vallásitanító lelkész, délután 3 órákor prédikál dr. Böttykös Béla segédlelkész. — Szegényházban délelőtt 10 órákor prédikál és urvacsorát oszt Ladányi Zsigmond segédlelkész. — Nyilastelepen délután 5 órákor prédikál és urvacsorát oszt Uray Sándor lelkész. — Pallagon délelőtt 10 órákor prédikál és urvacsorát oszt Szele György lelkész. — Kórházakban: Augusztia szanatóriumban délelőtt 9 órákor prédikál és urvacsorát oszt Uray Sándor lelkész, Belső klinikán prédikál és urvacsorát oszt G. Nagy Béla vallásitanár, tüdőosztályon Boér Károly vallásitanár.

Tanyai istentiszteleteket végeznek első nap: Fancsikán dr. Erdős Károly lelkész, központi igazgató, Ondódon, a Vedres-dűlőn Gyulvész István templomegyesületi titkár. Szepesen dr. Veress István tanítóképzési igazgató, Hegyesen Nagy István vallásitanító lelkész, Paczon Kovács János vallásitanító lelkész, Ebesen Konrad Zoltán vallásitanító lelkész.

Második nap:

Nagytemplomban délelőtt 10 órákor prédikál Papp Imre segédlelkész, délután 5 órákor dr. Böttykös Béla segédlelkész. — Kistemplomban délelőtt 9 órákor prédikál dr. Révész Imre lelkész, délután 3 órákor Papp Imre segédlelkész. — Kossuth-u. templomban délelőtt 10 órákor prédikál dr. Böttykös Béla segédlelkész, délután 5 órákor Farkas Győző evang. lelkész. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órákor prédikál Uray Sándor lelkész, délután 3 ó. Ladányi Zsigmond s.-lelkész. — Ispotályi templomban délelőtt 10 órákor prédikál Zámory Sándor segédlelkész, délután 3 órákor Gábor András segédlelkész. — Homokkertben délelőtt 10 órákor prédikál Gábor András segédlelkész, délután 3 órákor dr. Böttykös Béla segédlelkész. — Nyilastelepen délután 5 órákor Zámory Sándor segédlelkész.

Tanyai istentiszteletek második napján: Bánkon dr. Baltazár Dezső püspök, Halápon Mezey Béla vallásitanító lelkész, Ohat-pusztán Gyulvész István templomegyesületi titkár, Ondódon a Kádár-dűlőben Erdélyi Sándor segédlelkész, Elepen G. Nagy Béla vallásitanár, Macson Felker János segédlelkész, Nagy-cserén Marton Sándor segédlelkész. Mindkét napon urvacsoraoztás lesz minden tanyán.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele vasárnap délután fél 4 órákor Egyháztéri fiúiskola VI-ik számú tanteremben.

Vasárnapi iskolák: Kossuth-utca 75. délelőtt 9 órákor, Dóczy-intézetben délelőtt 9 órákor, Leány-utcai iskolában d. e. 9 órákor, Csonka-utcai iskolában d. e. 9 ó. Pacsirta-utcai iskolában délelőtt 9 órákor, Diakonissza Otthonban délelőtt 9 ó. Egyháztéri fiúiskola VI-ik sz. tanteremben d. e. 11 órákor, Csap-utcai iskolában d. e. 11 órákor. Homokkerti imaházban d. e. 11 órákor.

A Debreczeni Keresztény Ifjúsági Egyesület f. hó 20-án rendes heti összejövetelét Kollégium földsz. 4. délután 5 órákor tartja.

A Kálvinisták Templomegyesülete vegyes énekkarának tanulási órái hetenkint csütörtökön tartatnak a kollégium ének- és zenetermében. Este 7—8-ig a hölgyek, 8—9-ig a férfiak részére. Új tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó Lajos ref. kántor, kar-nagy.

Az ág. ev. templomban.

Az ág. hitv. ev. templomban (Miklós-utca 3. sz.) az istentiszteletet f. hó 20—21-én, pünkösdi ünnepén délelőtt 10 órákor Farkas Győző lelkész végzi. Urvacsoraosztás. Offertorium.

Izr. ünnepi istentiszteletek a Deák Ferenc-utcai templomban: Vasárnap Sobnoth-ünnep este fél 8 órákor Hétfőn, ünnep reggel 7, d. e. 10, d. u. 5 és este negyednyolc órákor. Kedden, ünnep reggel Haskara 7, d. e. 10 órákor. Haskarát megelőző hit-

szónoklat fél 11 órakor, délután 5 és este háromnegyed 8 órakor. — Hétfőn ünnep délután fél 4 órakor a hitközség tanácstermében leányok eschortációs előadása, amelyen előad Schwarz Sámuel hittanár és ünnepi beszédet tart: főt. dr. Schlesinger Sámuel főrabbi. Az elnökség.

Baltazár püspök pünköszi prédikációja. Dr. Baltazár Dezső püspök ma, pünköszt első napján, délelőtt 10 órakor a Nagytemplomban tart egyházi beszédet, másodnapján délelőtt pedig a Bánkon prédikál.

Dr. Boldizsár Kálmán tanácsnok bölcsész doktor. Szép kis ünnepe volt szombat délelben a kollégium dísztermében. A debreczeni társadalmi- és kulturális élet egyik rokonszenves, agilis tagját avatták a debreczeni m. kir. Tisza István tudomány egyetemén a bölcsészettudományok doktorává. A szép egyetemi ünnepélyen dr. Boldizsár Kálmán barátai és tisztelői nagy számmal jelentek meg és melegen gratuláltak a már öszülő, de szívben és lélekben fiatal férfunak, most a legfiatalabb bölcsész-doktorának. — Boldizsár Kálmán jogi doktorátusát épen 30 évvel ezelőtt szerezte meg, most régi ideálját valósította meg, midőn a történelem tudományokból is megszerezte a doktorátust.

Diáknapi ma!

Eljegyzés. Messter Neczikét eljegyezte Mody György. Debreczen, 1923 május 20.

Eljegyzés. Jobbágy Máriát, a városi gazdasági ügyosztály rokoszenves, szorgalmas hivatalnoknőjét eljegyezte Szóllás Gyula festőművész.

Esküvői hír. Papp Géza és Wattay Dudus folyó hó 19-én d. u. 5 órakor tartották esküvőjüket a rom. kath. templomban.

Esküvői hír. Rác János és Biró Berta f. hó 19-én d. u. 3 órakor tartották esküvőjüket a ref. nagytemplomban.

Tele van a város akácfavirággal. A szép május, tele virággal, kedves illattal, tele annyi szereimes, kedves melegséggel. Most nyílnak épen az akácok. Kellemes illatuk beteli az utcákat, bemegy az ablakokon és hív ki a szabad természetbe. Városunk régen tele volt akácillattal, mióta azonban a fákat agyon nyesik, — mert tiszteltetelmű bölcsességgel épen a fák felett vezették a villanydrótokat, — azóta a fák nem nyílnak, csak senyvednek. Az illatos kertek helyén angol parkok díszlenek. Szemnek tetszenek, de nekünk kicsinyek s a régi szép nóta lassan a múlté lesz már.

Nagy hőség van, eső kellene. Hetek óta kéri, könyörgi a debreczeni magyar az esőt. A jó kiadós esőt a folyton uralkodó nagy száju száraz szél kifújta a földből, most szárad, szikkad minden. Különösen a tavaszi kapások és a kerti vetemények szenvednek sokat az abnormis hőségtől. A természet kaján játékot űz a szenvedő emberrel és a fonnyadó természettel. Szép, nehéz fellegek gyülekeznek az égálgán, már csap is pár szem eső, hirtelen hideg légáramlat csap alá és elhajtja a reményteljes fellegeket. Az ország többi részén már volt jó eső, minket is környékez, talán az ünnep meghozza a várva-vár esőt. Ugyis úgy tudja a debreczeni nép, hogy pünköszt „másodnapjára” eső szokott lenni.

Köszönetnyilvánítás. Elhunyt nevelő atyánk, b. e. Nagyházi Péter végtisztelése mellett résztvevő rokonaink és jó barátainknak ezúton mondunk hálás köszönetet. Oláh és Boda család.

Vasárnap, f. hó 20-án Róna fényképészeti szalonja nyílik meg Piac-utca 58. I. em.

A debreczeni gazdák memorandumuma a birtoknovella ellen.

Hirt adtunk arról, hogy a Debreczeni Gazdasági Egyesület legutolsó választmányi ülésén állást foglalt a földbirtoknovella-tervezet ellen s elhatározta, hogy memorandumban fordul a miniszterhez, e novella elejtését kérve. A Gazdasági Egyesület választmányának szűkebb körü bizottsága a napokban készült el a memorandummal és elküldte a földművelésügyi miniszterhez.

A memorandum nem pontonként boncolja a novella javaslatot, hanem általánosságban szól hozzá. A novella létjogosultságát támadja erősen. A memorandum szerint a javaslat nem szolgálja sem a gyorsabb földhöz juttatást, sem nem teremt nyugodtabb helyzetet. Nem segítheti elő a gyorsítást az igényjogosultak számának szaporítása, az igényelhető földterület nagyságának felemelése, sem pedig az, hogy a már egyszer lefolytatott ügyet újra elővehetik. A novella szélesebb reform megindítását jelenti, ami a termelés fokozásához föltétlen szükséges, nyugodtabb helyzet kialakulását jobban elhalasztja. Épen a termelés szempontjából nem lehet még jobban eldaráolni a földeket. A novella egészségtelen állapotot teremt, mikor a latifundumokka szembe állítja a törpe- és kisbirtokokat.

A memorandum azt kívánja, hogy épen a termelés szempontjából még szűkebbre kell szorítani azoknak körét, akikre a föld rábizható és ezeknek igényeit is az eddig forgalmon kívül levő kötélt birtokokból kell kielégíteni, nem pedig a különben szabadfor-

galomban is megvásárolható birtokot felosztani.

Veszedelemet lát a memorandum abban is, hogy a földművelésügyi kormányzat, mint végrehajtó szervnek, hatáskörét a novella túlságosan kiterjeszti, ezzel módot ad arra, hogy az egész földreform pártpolitikai célokat szolgáljon. A pártszempontok szerint kezelt földreform nem a nemzet érdekében álló birtokmegosztást, hanem az egész gazdasági életet megbénító és a magántulajdon szentségébe vetett hitet teljesen megingató állapotot teremthet.

Kéri tehát, hogy a tervezetet teljes egészében a miniszter a napirendről vegye le s a földreformtörvénynek oly irányban leendő módosítása végett olyan törvényjavaslatot terjesszen elő, amely mellett a mezőgazdasági termelés eredményét fenyegető katasztrófális helyzet elhárítható és a nagy, különösen kötött birtokok túltengése megszüntethető, a pénzügyi, általános, gazdasági, nemzeti és kulturális szempontból legbiztosabb alapot képező középbirtokok megszüntetése nélkül lesz megváltoztatható.

A Debreczeni Gazdasági Egyesület állásfoglalása első megnyilatkozás volt az egyoldalú s politikai hangulatkeltés céljából készült novella-tervezet ellen. Azóta az OMGE és több gazdasági egyesület, a kamarák hasonlóképp nyilatkoztak s minthogy a politikai pártokban is nagy az ellen-szenv ellene, így hihető, hogy nagyatádi Szabó kénytelen lesz e javaslatot visszavonni és újat kibocsátani.

Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: Mélységes fájdalommal tudatjuk szeretett jó édesanyánk anyósunk, nagymamánk, dédnagy-mamám, sógornóm, nagynéném, nászasszonyom és jó rokonunk özv. **Balogh Jánosné Földi Mária** áldásos életének 69. özvegységének 36. évében hosszas szenvedés után, f. hó 19-én történt csendes elhunytát. — Kedves halottunk földi részeit május hó 21-én, pünkösöd hétfőjén d. u. 4 órakor fogjuk Teleki-utca 74. sz. házunktól a református kistemplomban tartandó gyászszertartás után, a Várad-utcai temetőben végső nyugalomra helyezni. Debreczen, 1923 május hó 19-én. Áldás és béke poraira! Bánatos gyermekei: Juliska, Eszti ke férjével Nagy Józseffel, János nejevel Polgáry Juliskával. — Unokái: Balogh János és neje Balogh Mariska, Nagy József, Ilonka és Magduska, Balogh Pista, Jancsi és Józsi. Dédunokája: Balogh Kata. Unokahuga: Ménes Jánosné Molnár Zsuzsánna férjével és gyermekeivel. Sógornője: özv. Ménes Andrásné Balogh Sára. Nászasszonya: özv. Polgári Andrásné Vas Eszter. Közeli és távoli rokonaink nevében is. A temetést Dankó temetkezési vállalat, Kossuth-utca 6. sz. rendezi.

Magánosok, vállalatok érdeklődése az elbocsátandó városi alkalmazottak iránt. Most már kétségtelenné lett, hogy az alkalmazottaknak 20%-át a várostól el fogják bocsátani. Miután ez most már köztudomásúvá lett, pénzintézetek, bankok, biztosítási társaságok, ipari és kereskedelmi vállalatok, gyártelepek, nagyobb üzletek tulajdonosai érdeklődnek az elbocsátandó alkalmazottak személye és képességei iránt, mert tudják, hogy ez alkalmazottakban irodailag képzett, jó munkaerőket kaphatnak. Mindenesetre megnyugtató, hogy az elbocsátandók részére helyet lehet biztosítani s egyik-másik még jobb állásba kerül, mint amilyenben a városnál volt.

Elhunyt fiatal leány. Mélységes fájdalomunkban porig sujtva, Isten akaratán való megnyugvással tudatjuk felejthetetlen kedves leányunk, testvérünk, sógornónk, unokahagunk és kedves rokonunk **Salánki Ilonka** életének lavaszán, 19 éves korában, f. hó 18-án történt elhunytát. Kedves halottunk földi részeit f. hó 20-án, pünkösöd vasárnapján d. u. 3 órakor fogjuk Garai-utca 8. sz. házunktól a református nagytemplomban tartandó gyászima után a Hatvan-utcai temetőben nyugalomra helyezni. Debreczen, 1923 május 19-én. Emlékét szívünkbe zárva örizzük! Bánatos szülei: Salánki Mihály és neje Varga Mária. Testvérei: Juliska férjével dr. Gyöngyössi Józseffel és Zoltán fiukkal, Margit férjével Kiss Lajos ref. lelkésszel és Julka leányukkal. Nagybátyjai: Salánki Ferenc és neje gyermekeikkel, Juhász Gábor gyermekeivel, Varga Mihály és neje gyermekeikkel, özv. Kovács Ferencné Varga Julianna gyermekeivel, Varga József és neje gyermekeivel, Varga Eszter, Boda Jánosné férje és gyermekeivel. Unokatestvére: Gyöngyössi Ferenc. Közeli és távoli rokonok nevében is. — A temetést Dankó temetkezési vállalat rendezi.

Batthyány-utca 6. szám alatt augusztusra, esetleg júniusra több üzlethelyiség kiadó. Értekezhetni Kossuth-utca 21., vendéglősnél.

Az iparosok figyelmébe. A Baross Szövetség folyó hó 20-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében közgazdasági előadást tart. Az előadó Diezsig Lajos kamarai fogalmazó lesz, aki ismert széleskörű tudásával fogja tárgyalni a vámpolitikánk jövőbeni alakulását. A vámpók, a külkereskedelmi kérdések nemcsak életbevágó fontosságúak, de feltétlen elsőrangú jelentőséggel bírnak, mint érdekes világban is. Az ipartestület kéri az iparosokat, hogy ezen rendkívül érdekes előadásra minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Ma reggeltől a tűzoltó laktanyában orvosi rendeletre a szegényeknek díjtalanul, a nagyközségnek pedig megfelelő díjért adnak jeget.

Mindég napi árnál olcsóbban vásárolhat

Csapó-
utca 11.

Franknál.

Csapó-
utca 11.

Csapó-
utca 95

Lengyel
KELMEFESTŐ

IRODA
Csapó-u. 28

Bejárat
a kapu alatt.

FEST.

**mindennemű ruhákat
legolcsóbban és kifogástalanul.**

TISZTÍT.

Gyászszertben 24 óván belül!

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam közbejött akadályok miatt elmaradt Petőfi-zenestélye az ünnepek után, jun. 2—9. között okvetlen meg fog tartatni. A zenestélyen Havas Gáborné urnó öméltósága és Bay Erzsike urnó öngysága fognak szerepelni. Az estélyt dr. Szilágyi Imre ügyvéd ur rendezi; az ő neve biztosítéka az etély sikerének.

A posta nem ad ki telefon száknévsort. Ujabbán egyre több magánvállalkozás gyűjt a távbeszélő előfizetők foglalkozás szerinti (szak) névsorára s az ebben közzeendő hirdetésekre megrendelést. Minthogy a gyűjtést többnyire olyan formában s olyan szövegű nyomtatványok felhasználásával történik, hogy a közönség nagy része ezek alapján a postának tulajdonítja az egész vállalkozást, a m. kir. posta ugy a saját, mint a közönség érdekében szükségesnek tartja ezúton kijelenteni,

hogy szaknévsor hivatalos kiadásával ezidőszent nem foglalkozik és mások részére sem adott annak kiadásaira megbízást.

Utolsó-est. A Munkás Otthon Szövetkezeti táncszertartásában (Margit-fürdő dísztermében) május hó 21-én, pünköszt másodnapján este tánciskola-záró táncmulatság tartatik. Az új táncanfolyam kedden este veszi kezdetét.

Megnyílt Róna fényképészeti szalonja, Piac-u. 58., I. em.

Pénzügyi nyugdíjasok figyelmébe. A pénzügyigazgatósági szék épület hirdető tábláján hirdetmény van kifüggesztve, amelyre az érdekelte pénzügyi nyugdíjasok (özvegyek, árvák) figyelmét felhívja a kir. pénzügyigazgatóság.

Liener Béla fényképészeti műterme az ünnep mindkét napján egész nap nyitva van.

Kinevezések a bíróságnál. A kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére Ujfaluassy József dr. törvényszéki tanácselnököt és Demjanovich Miklós járásbírói elnöki címmel felruházott kir. járásbírókat a debreceni kir. ügyészséghez alelnökké, Rózler Ervin dr. nyugalmazott kir. járásbíró, Tóth János kir. törvényszéki jegyzőt, Komlóssy Imre dr. ügyvédet a kir. törvényszékhez bírókká, Ceke Ferenc dr. törvényszéki jegyzőt a nyírbátori, dr. Bányai József kir. törvényszéki jegyzőt és Beniske Imre dr. gyakorló ügyvédet a debreceni kir. járásbírószághoz bírákká nevezte ki.

Miért nem locsolják a fákat? Abnormis májusi hőség hervasztja az egész Tiszántúlt. Különösen a város zart levegőjében elviselhetetlen a hőség. Nemcsak a nap heve melegít, hanem a burkolat, a házak falai sugározzák bőséggel a meleget. A szegény akácok leveleit lefonnyasztja, a virágait levetíti a kánikula. Midőn így mindenki, aki fáira ad valamit, este, reggel szánakozó érzéssel locsolja meg a fáit, addig azt látjuk, hogy a város közterein levő árnyat adó fákat nem locsolják. Sőt annyira feltöltötték a tövét, hogy ha forró óhajunk teljesülne és a jóságos ég egy jó esőt adna is, ebből se tudna egy csepp sem a hős cseppeket áhító fáknak a tövére szivárogni. — Hogy miért féltik a város hervatag fáit a nedvességtől, nem tudjuk, de hogy sok kárt tesznek bennük, azt tudjuk és látjuk. A főtér az öreg és fiatal akác mind beteg. A mellékutcákon szintén. Pedig ha egy-egy jókora tányért ásnának, a járdát fellocsoló házigazda még egy-egy vödörrel öntene is a tövére. Nézzék Budapesiten, hol aszfalt burkolat veszi körül a tövét, mégis kiállás a tanyérját s inkább az utca locsoláson spórolnak, de a fák tövét megöntözik. Reméljük, hogy a nagy ünnepek után nálunk is hozzáfognak az utcai fák rendbe hozatalához és tőlük meg is locsolják a tövét.

Dr. Orbók Attila üdvözlése. Dr. Orbók Attilának, az ismert nevű írónak, kedden mutatták be első, egész estét betöltő szindarabját: a Tümenényt, a fővárosi Renaissance-színházban. Az újdonság a közönségnek nagyon tetszett s dr. Orbók Attilát a premiere estéjén több, mint huszonötzör a lámpák elé tapsolták. A darabot különben még a budapesti premiere előtt lekötötte több külföldi színpad. — Orbók Attilát itt Debreczenben igen széles körben személyesen ismerik még abból az időből, amikor a megtámadott Debreczennek a parlamentben nem volt más védelmezője és szószólója, mint ő. Orbók Attila felémelte szavát Debreczenért és azokért a kiváló sulyu, itteni közéleti férfiakért, akik minden viharok és megpróbáltatások közepe is bátran merték vallani és hirdetni a józan nemzeti liberálisizmust. Sokat tett Orbók Attila Debreczen gazdarsádmáért, amelynek Józsa István vezetése alatt álló képvisellete: a Gazdasági Egyesület, köszönetet is szavazott neki. Öszinte örömmel regisztráljuk, hogy Debreczen nem felejtette el régi hűségét, bátor hívét s innen számosan üdvözölték a most politikától álló s csak az irodalomnak élő Orbók Attilát első jelentősebb színpadi sikere alkalmából.

Pünkösztü táncestély a Royalban vasárnap, azaz pünköszt első napján este 7 órától reggel 4 óráig. Belépő-díj 188 korona és a vígalmi adó; hétfőn, másodnapján este 8 órától 12 óráig. Tisztelettel: ifj. Schaff János, táncitanító.

Elegáns öltönyök, fess egyenruhákat szabott árban készít Piskolty uridivat, egyenruha szabósága, Kossuth-utca 58. — Külön egyenruházati felszerelések, diák- és Csaba-sapkák nagykereskedése.

Ifj. Sihaff János táncintézetben, a Royalban, az új tanfolyam iparos és kereskedő ifjak részére e héten vette kezdetét. Beiratások még elfogadhatnak.

Halálra ítélt középiskolák.

Megdöböntő hír érkezett a napokban a közoktatásiügyi miniszteriumtól a tiszántúli egyházkerülethez. Nem kisebb dologról van szó, minthogy a kormány meg akarja vonni az állami segítséget az egyházkerület három virágzó középiskolájától, a karcagi, hajdunánási és mezőtúri református gimnáziumoktól. Nem tudjuk, hogy mi indítja a közoktatási kormányt erre a lépésre, de az kétségtelen, hogy az állami segítség elvesztése ennek a három intézetnek a halálos ítéletét jelenti. Mindhárom intézetnek jog szerinti fentartója az ottani református egyház; már pedig ezek az egyházak képielenek evallalni azt az évenkénti 10-12, vagy még többmilliót terhet, amely most hirtelen, váratlan vállukra hárul az állami segítség megszűntével.

Mikor ez a három gimnázium ilyen válságba került, fölvetődik az a kérdés, hogy meg van-e ennek a három középiskolának a létjogosultsága, érdemes-e áldozatos erőfeszítéseket tenni a megmentésükre és fentartásukra. Mi a magunk részéről mindig fájó szívvel néztük egy-egy iskolának a bezárását, egy-egy művelődési forrásnak az elapasztását; a mai körülmények között, a trianoni béke elleni küzdelmeink közben pedig mély szomorúság, gyötör aggodalom fogja el a lelkünket annak csak a gondolatára is, hogy meg kell szüntetnünk áldásos intézményeket, hogy meg kell ölnünk élő, kifejlett kulturális szervezeteket.

Hiszen iskolák bezárása, tanári karoknak feloszlata, tanulói ifjuságnak elbocsátása egyet jelent a hadi lefegyverezéssel is veszedelmesebb szellemi lefegyverezéssel.

Ha meglevő iskoláink számát csökkenteni kell, hogy tartjuk meg eddigi művelődési színvonalunkat és hogy biztosítjuk magunk-

nak a kulturális felsőbbiséget? — Hiszen enélkül nincs integritás, enélkül a régi Magyarország fel-támadása csak hiu álom.

A karcagi, hajdunánási és mezőtúri gimnáziumoknak a veszedelme annál nyugtalanítóbb, mert ez a veszedelem éppen az alföldi szinmagyarságot érni, olyan öskálvinista intézményeknek a pusztulását jelenteni, amelyeknek gyökerei századokra nyulnak vissza.

Mikor a közoktatási kormány éppen ilyen szinmagyar városok intézményeiről akarja levenni a kezét, akkor mintha csak azt a káros iskolapolitikat folytatná, a melyet a kiegyezés utáni kormányok tüzetek ki maguk elé. Ez az iskolapolitika megrakta a határszéleket, a nemzeti iskolákat mindenféle közművelődési intézménnyel, főképp középiskolákkal, míg a nagy magyar alföldet, a szinmagyar városokat elhanyagolta. Ez ellen a káros iskolapolitika ellen éppen debreczeni emberek (Kiss Albert, Kardos Albert) szóltak fel először mintegy 30-35 évvel ezelőtt, csak természetes tehát, hogy ismét Debreczen emelje fel a tiltakozó szavát minden olyan kísérlet ellen, amelyek az alföldi szinmagyar vidékeknek, a tulnyomóan kálvinista magyarságnak szellemi színvonalát szálítanák lejjebb. Meg vagyunk győződve, hogy a tiszántúli református egyházkerület talán éppen a legközelebbi, a jövő heti közgyűlésén megtalálja az eszközöket ahhoz, hogy a fenyegető veszedelmet elhárítsa. Egyházkerületnek és az illetékes egyházaknak össze kell fogni a válságos iskoláknak a megmentésére, de az államnak sem szabad a maga segítségét megtagadni. A karcagi, hajdunánási és mezőtúri iskolákat föl kell menteni a halálos ítélet alól, biztosítani kell további áldásos működésükben, szabad fejlődésükben.

A külsőségek közbirtokosságának védelme. Debreczen városának eddig szerződése volt a csendőrséggel a külsőségek közbiztonsága biztosításának ellátására vonatkozóan. Most azonban a rendőrség államosításával ezt a feladatot az államrendőrség látja el. A város tehát felmondta a csendőrséggel fennállott szerződést és ezt a felmondást a belügyminiszter el is fogadta. Mivel azonban különféle kérdéseket kell e dologgal kapcsolatban rendezni, a város e rendezés érdekében a csendőrpáncsnoksággal folytatandó tárgyalásokra bizottságot küldött ki, amelynek tagjai lettek: Tóth E. dr., Zöld József tanácsnokok, Magoss György dr. főügyész és Kondor Kálmán főszámvevő.

A Magyarországi Munkások Rokkantságsegélyező és nyugdíjgyűlete újabban felemelte a tagdíjakat és segélyeket. 1923 május hó első hetétől kezdve osztályonként a következő tagdíjak fizetendők: I. o. 30, II. o. 40, III. o. 50, IV. o. 60, V. o. 80 és VI. osztály 100 K hetenkint. A rokkantságsegélyek ugyanilyen arányban emeltettek. Az újonnan belépő tagok 10 évi tagság után az I. o. 1800, a II. o. 2400, a III. o. 3000, a IV. o. 3600, az V. o. 4800 és a VI. osztályban 6000 K segélyt kapnak havonta, amely segélyek az évek arányában 3000, 4000, 5000, 6000, 8 ezer, illetve 10 ezer koronáig emelkednek. A rokkant és árvasegélyekre az egylet 10 millió koronát fizet ki havonta. A beirási díj 150 korona. Felvilágosítással szívesen szolgál a helybeli fiók vezetősége. A befizető helye: Csapó-utca, Lisztiroda 15. szám alatt van. Befizetés minden vasárnap d. e. 8 órától 11 óráig. Május hó 27-én, d. e. 10 órakor tartjuk meg az évi taggyűlésünket az Ipartestület dísztermében. Minden tag ott legyen!

Kemencze-munkások felvétetnek a városi téglagyárban.

Fényes megnyitó előadás a Gazdag-cirkuszban. Pünköszt előestéjét leginkább odahaza szokták eltölteni az emberek s mi is úgy indultunk a Széchenyi-utcán végig, hogy csak lézengeni fognak a cirkuszban s ime a legnagyobb meglepetésünkre teljesen zsúfolt nézőtér előtt kezdte meg előadását a Gazdag-cirkusz. Hiába, a közönség mindig éhes a szenzációkra. A cirkusz kimagasló száma Elvira Brusini volt, aki 10 méter magas trapezon produkálta ügyességét. A szép olasz leány sok-sok tapsot kapott, amit méltán meg is érdemelt. Sok szép, humorokban bővelkedő, de mindamelllett nagy ügyes ségre való mutatványt produkáltak a Kremono-estvérek, kik még itten nem látott ikáriai játékot mutattak be. Gazdag Aurél és neje gyönyörűen idomított fajlovaival, Gazdag igazgató zokémutatványával tündökölt. Szép mutatvány volt a két Edison, valamint Nosides és partnereinek mutatványai, valamint a Brusini sportgyűvelegje. A közönség szórakoztatásáról Kóbor Jancsi éneklő bohóc, Schossy zenebohóc, valamint az állalunk is már annyira ismert és szeretett László bohóc gondoskodott, akik friss kedélyekkel egészen felvidították és kacagásra fakasztották a cirkuszlátogató közönséget. (E. Gy.)

A falu legöregebb emberei. Nagy baj lenne abból, ha megírnánk, hol történt. Nem is fontos. Maga az eset kedves. A községi közlegelő ügyében vita támadt két szomszédos falu között. Mindakettő a fészolgabíróhoz fordult, hogy döntse el, kinek van igaza. A főbíró, mielőtt ítéletet hozna, tudni akarta, hogyan egyezett a vilás legelő ügyében azelőtt a két falu lakossága és leirt mindkét község előjáróságához, hogy kérdezzék meg a legöregebb emberektől, hogy mi volt a helyzet a békevilágban. Az egyik falu előjáróságától a következő válasz érkezett: „E tárgyban a legöregebb emberek kihallgatása nem eszközölhetett, mivelhogy a falu legöregebb emberei még a háboru kitorése előtt meghaltak.”

Ha jó és olcsó cipőbe akar járni, okvetlen keresse fel Kovács Vilmos cipőraktárát, Iparkamara-épület, törvényszékkal szemben, mérték után is készít. Szandálók és vászoncipők olcsó árban.

Megállapított igazság

ma már, hogy az

Apolló Divatáruház

Piac-utca 67. szám alatt, Miklós-utca sarok, feltűnő olcsó árúval érte el népszerűségét. — A tavaszi idényre dus raktárt tart a legválasztékosabb izlést kielégítő férfi és női ruhakelmékből, selymek, vásznak és zephirekből. Tekintse meg az üzlet kirakatait. Telefon 764.

DR. REX féle

Pipere-szappanok

legjobb, legolcsóbbak

Kapható Drogueriákban és Illatszertárakban. 000

Teljesen átalakítom

viselt

nap- és esernyőjét

a legújabb divat szerint jutányos árban. — Áthuzások és javítások legolcsóbban.

Először Debreczeni Esernyőüzem, Sas-u. 3. Kérem a címre ügyelni.

Erdős és Neumann

Er-Kó

cipőáruházában, Piac-u. 75.

Legjobb minőségű cipők szolid szabott árak mellett szerezhetők be

Feldhelm Imre

POSZTÓHÁZ

KOSSUTH-UTCA 6. SZÁM még mindig

a legolcsóbb bevásárlási hely!

A városi muzeum pünkösd első napján zárva marad, második napján hétfőn d. e. és d. u. nyitva lesz. Képtár hétfőn d. e. tekinthető meg.

Sokallják az asszonyok a zsigobói helypénzt. A zsigobói árusító asszonyok kérvényt adtak be a tanácshoz, hogy szállítsa le a helypénz összegét. A tanács azonban tekintettel arra, hogy az árusító asszonyok igen jó üzleteket csinálnak, a kértet nem teljesítette. Hasonló kérelem fordultak a tanácshoz a nagyerdei körhintások, mutatóványosok és egyéb árusok, akik azt kérték, hogy a helypénzt a tanács felére szállítsa le és ezt csak azokon a napokon szedjék, amikor forgalmuk van, mivel a forgalom nagyon megcsappant keresetük alig van s napokig semmit vesznek be. A tanács ezeknek a kérését méltányosnak találta és azt teljesítette.

Főemelik a szállóbeli szobabérek. A debreceni szállótulajdonosok most az általános áremelkedés következtében azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy a szállóbéreket felemelik. Kérvényt adtak be a tanácshoz, hogy a szobabérek 80 százalékkal emeljenek. A tanács kiadta az ügyet az előjárásnak, amely most folytat tárgyalásokat ez ügyben a szállótulajdonosokkal.

A Margit-fürdő nyári szabad uszodája Pünkösd vasárnapján megnyílik.

Kereskedelmi Alkalmazotak Egyesülete (alakult 1867.) az idén június 2-án tartja meg szokásos nyári mulatságát a nagyerdőn. Rendezőségünk, mint a múltban, jelenben is, mindent megtesz, hogy az ott megjelenteknek ezen estélyt kellemessé és feledhetetlenné tegye, úgy a jelenlegi vendéglő tulajdonos pedig jó hírnevű konyhájával, elsőrendű borraival, söreivel s olcsó áraival, — mint figyelmes és pontos kiszolgálásával.

Böröndői, retikült, pénztárcát csak Feuerman böröndkészítőnél vegyen, Piac-u. 44.

Konyári Sóstó-fürdő 1923. évi május 10-én megnyílik.

Klinger cimfestő készít modern cégtáblákat, Piac-utca 38. Telefon 12-10.

Sodrony ágybetétet, legjobb minőséget készít Neumann, Péterfia-utca 19. szám.

Menyasszonyi, családi és gyermek-fényképek művészi kivitelben készülnek Ruzicskánál, Piac-utca 32. szám.

Molykár ellen szörmék megóvásáért felelősséggel vállalja: Klonda szücs, Iparkamara. Telefon 1425.

Reformálják a tisztviselők fizetési rendszerét.

Budapest, május 19. Megbízható helyről vett értesülésünk szerint ezidőszent folyamatban van a tisztviselői létszám csökkentéséről szóló javaslat kidolgozása. — A terv szerint az elbocsátandó tisztviselők egyidejűleg rendelkezési állományba kerülnek és élvezik a teljes fizetésüket. Felmerült az a kívánság, hogy a kormány első sorban azokat a tisztviselőket bocsássa el, akiknek megfelelő magánvagyonuk van. Információnk szerint a kormány ennek a kívánságnak a teljesítése előtt nem zárkózik el. A kormány arról is gondoskodni fog, hogy újabb B) lista ne legyen.

A tisztviselői létszámcsökkentéssel egyidejűleg a kormány reformálni óhajtja a tisztviselői fizetések egész rendszerét és csupán háromféle címen óhajtja a tisztviselők fizetését folyósítani és pedig törzsfizetés, családi pótlék és lakbér címén.

Tervbe vette a kormány a közalkalmazottak létminimumának megállapítását is. — A kormány úgy szándékozik ezt a kényes prob

A debreczeni „Nagyerdő” mint természeti emlék.

A magyar Alföld valamennyi városa, amelyek nem fekszenek valamelyik nagyobb folyó mellett, különösen két dologban szűkölködnek: ez a folyóvíz és az erdő. Mindkettő nemcsak gazdasági, hanem egyáltalán egészségügyi előnyöket is biztosít, sőt nem szabad figyelmen kívül hagyni az esztétikai szempontokat sem, amelyek ugy az egész városnak, mint az egyesnek a lelki fejlődésére igen nagy befolyást gyakorolnak.

Városunk, sajnos, nagyon is hiányt érzi a folyóvíznek, de másfelől hiányt adhat a Teremlőnek, hogy az Alföld legszebb, legeredettebb erdejét, a Nagyerdőt és a többi környékbeli erdőt vallhatja magáénak.

A Nagyerdő s a többi környékbeli vegyes állományú erdő, mint egy-egy természeti emlék, emléke annak a kornak, amikor még óriási erdőtakaró borította az egész Nyírséget s amelyen keresztül a hegy- és dombvidéki növényzet leterjedt egész az alföldi homokbuckákra. — Páratlan szépségű helyei ezek Alföldünknek és városunk szerencsésnek mondhatja magát, hogy e szép erdőségek, ha megfogyva is, de legalább maradványaiban még a mai napig megmaradtak a sok török dúlás után.

Mi lenne Debreczen ez erdőségek és különösen a Nagyerdő nélkül? A víz- és erdőnélküli alföldi városok szomorú kiállása mindannyiunk előtt ismereselek.

Debreczen városának tehát nemcsak azért, mert ezt a saját érdeke is megkívánja, hanem azért is, mert itt egy nemzeti kincs megővésétől van szó, erkölcsi kötelessége, hogy különösen a Nagyerdőt, de meg a többi környékbeli erdőséget is eredeti ősi állapotában fenntartsa és megőrizze.

Az eredeti ősi faállomány, amely tölgy, szil, juhar, hársból áll az alattuk kifejlődött gyönyörű bokorzáttal együtt adja meg ez erdőknek az igazi szépségét és jellegét. Ha ez ősi faállomány, amely még néhol az egykori nyírségi erdők utolsó maradványaként nyír- és nyárfával is tarkítva van, megváltozna s a kényelmesebb erdőgazdálkodás miatt nagyobb lért foglalna el az akác, úgy ez erdőségek minden szépsége és nagyszerűsége egy csapással eltűnne. Egy akác-erdő az eredeti nyírségi erdő helyén olyan, mint a csehüveg-ből készült hamisítvány az értékes drágakő helyén. Amilyen impozáns az erőtől duzzadó pompás tölgy, a fejedelmi termetű, sűrű lombu szil s az ezüstösen csillogó, simatörzsű hársfaktól alkotott nagyszerű lombos erdő, amelynek boltozata alatt, még egy második emeletként a madárnevelő cser és a tisztább helyeken pedig virághímest szőnyeg léptenyomon szebbnél-szebb képekkel gyönyörködött a szem, ép olyan unalmas és egyhangú az akác-erdő.

Akármielyen hasznos is a gyorsan növő akác az Alföldön, de egy akác-erdő a tölgy- és szil-erdő mellett szomorú látvány. Sűrű lombzata csak fent a magasban fejlődik ki, azon

lémát megoldani, hogy a létminimumot a drágasághoz képest fokozatosan emeli. A létszámcsökkentéssel kapcsolatban sor kerül a közigazgatás egyszerűsítésére is. A természetbeni ellátás dolgában is változások készülnek. Ezeknek a változásoknak az elintézése attól függ, hogy a vidéki köztisztviselők milyen álláspontot foglalnak el ebben a kérdésben. Ugyanis a kormány meg akarja szavatolni a vidéki köztisztviselőket, vajjon kívánják-e továbbra is fenntartani a természetbeni ellátást.

▼ SZÍNHÁZ ▼

A Csokonai-színház műsora:

Egész héten minden este: Bajadér (Timár IIa, Kovács Terus, Bördi Bella, Unger, Rolkó, Sötét, Markovics és Szigeti fellépte!)

alul száraz, kopár a gallyzat, s aljnövényzet, bokros, legtöbb esetben hiányzik. Unalmas és élettelen s a madáretet, különösen ha hiányzik a bozót is, majdnem teljesen hiányzik belőlük.

Debreczen városa, Debreczen polgárai óvják és becsüldék meg a Nagyerdőt! Oly drága kincs ez, amelyért nagyon sokan irigyelnek benneteket, olyan alföldi városok közül, amelyeknek egyedüli erdőségük egy-egy nyomorúságos akác-liget, avagy egy „Erzsébet-liget” vagy az akác-lombos temető.

A nagy Alföldön a fák kultuszának elterjesztése elsőrendű gazdasági és fajegészségügyi érdek. Itt törvényt kellene tenni, hogy minden egyes kivágott fa helyett 10-et köteles a birtokos ültetni. A madarak és fák napját az Alföldön különösen komolyan kell venni, mert itt van a legnagyobb szükség arra, hogy egy fa s általában természetkedvelő nemzedék fejlődjék ki.

De nemcsak Debreczen városának, mint törvényhatóságnak a kötelessége a debreczeni erdők fenntartása, hanem egyáltalán Debreczen város egész társadalmának. Természeti emlékeink védelmére vannak már ugyan törvényeink, de sajnos, az illetékes ténylegok túlságos naivitásból csupán holmi történelmi nevezetességű fákat nyilvánítottak „Természeti emlékek”-nek s az érinetlen természet utolsó maradványait pedig, amik pedig nagyszerű „Természettörténelmi emlékek” figyelme se méltatják, illetve nem ismerték.

A természeti emlékek védelmét ezért a nyilvánosságának, a társadalomnak az ellenőrzése alá kell helyezni. Alakítsunk egy természetvédelmi szövetséget s amelyben önzetlen közös munkára egyesülneek mindazok, akik előtt nem közömbös, hogy Debreczen egy halamos levegőjű tölgy erdő vagy egy sivar futóhomok kultúrpusztulás közepette fekdjön.

A természetvédelem terén Debreczenben utóbbi munkálatokat végez a Tisza István Tudományegyetem orvosi fakultása, amely nem csupán azért, mert az ő nagyszerű helyiségei is ebben az erdőségben már-már elvesztő gyönyörű Nagyerdőben vannak felépítve, hanem tisztán ideális természetvédelmi szempontok által is vezéreltetve, nagyobb arányú erdő- és madárvédelmi intézkedéseket tervez, amellyel nemcsak a saját környezetét teszi páratlan széppé és vonzóvá, hanem egyáltalán követendő példát nyújt egy az ideális természetvédelem, valamint a gazdaságilag oly fontos madárvédelem gyakorlására.

Egy teljesen korszerű (modern) Egyetem valamennyi pompás intézetével, — egy egész kis város — egy természetes alföldi őserdő környezetben, ahol még az ez erdőkre jellemző fülemile csatlogás és pinyőke-ének is változatlanul meg fog maradni — páratlan lesz a maga nemében!

Dr. Nagy Jenő.

Vasárnap, 20-án, délután: Boszorkány. (Halassy Mariska fellépte.)

Hétfőn, 21-én, délután: Artatlan Zsuzska. (Kovács Terus fellépte.)

Vasárnap, 27-én, délután: Arany-madár. (Timár IIa fellépte.)

Halassy Mariska és Erdődy Lili a Boszorkány ma délutáni előadásán szenzációs alakításukkal érnek el hatalmas sikert.

Bajadér pazar előadása II. felvonásában szenzációsan kelt Bördi Bella, aki a főbajadér táncát oly hatalmas sikerrel lejt, hogy zúgó tapsok közepette táncát esténként meg kell ismételnie!

Holnap délután Artatlan Zsuzska mulatságos operett, Kovács Terus, Halassiné, Unger, Rolkó, Markovics és Szigeti felléptével.

Férfiak! Jó hang, jó megjelenésű kardalásokat keres a Csokonai-színház. Jelentkezni éves szerződésre egész héten az igazgatónál.

„Meteor” mozgóban pünkösd első napján Halál Isten, Borzalmak völgye. — Pünkösd másodnapján Úr és szolga kerülnek bemutatásra.

Vigszínházban: Kacagó-est, a legfelnyesebb amerikai burleszkek-ből.

Hétfőtől: Ördögbarlang (Phrose) Regényes kalandortörténet 7 felvonásban. Fővárosban a legnagyobb sikert aratta!

Színház és mozi után menjünk Kiss Bélához a Gambrinusba!

Szerdán: Sapphó! Pola Negri-vel és Anita Berber eredeti 7 tánc!

Uránia: Pünkösd vasárnapján: Fehér galambok fekete városban, magyar világfilm utoljára.

Pünkösd hétfőn: Pokol kapuja, Liane Haid főszereplésével.

Max Linder ma utoljára az Apollóban.

Chaplin házassodik öt felvonásos amerikai kacagató burleszk, hétfőn az Apollóban.

Jó gyapju-szövetek

Földheim Dezsőné, és (Frehner ház.) és

SPORT

Kerületi tornaverseny Debreczenben. A debreczeni kerületi királyi főigazgatóság a kerületén levő közép- és leányiskolák részére Debreczenben, a DTE nagyerdei sporttelepén, május hó 27-én, délután fél 4 órakor Klebelsberg Kunó gróf dr. v. b. t. t. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur fővédnöksége alatt Kerületi Tornaversenyt rendez. — Helyárak: Tribün-páholy 4000 korona, páholy (4 személyes) 2400 korona, ülőhelyek 800, 600 és 400 korona, állóhely 200 korona. Jegyek előváltathatók: az Antalffy-, Méliusz- és Csáhy-féle könyvkereskedésekben. A verseny sorrendje: 1. Felvonulás, felállítás; Hymnus. 2. Közös zenés szabadgyakorlat fiuk számára. 3. Leányok zenés szabadgyakorlati. 4. 100 m-es síkfutás döntője. 5. Súlydobás. 6. Nyújtó. 7. Korlát. 8. 60 m-es síkfutás I-IV. osztályos leánytanulók részére. (Csak debreczeni intézeteknek.) 9. 80 m-es síkfutás felső osztályos leánytanulók részére. 10. Magasugrás. 11. Leányok svédgyakorlati és játéka. 12. Kötélhuzás. 13. Leányok plasztikus gyakorlatai. 14. Távolugrás. 15. Leány-staféta. 16. Magasugrás leányok számára. 17. 400 m-es futás fiuk számára. 18. Fűleslabda mérkőzés. 19. Svédstaféta 100-200-300-400 méteres lávon fiuk részére. 20. Dijkiosztás. Szózat. Elvonulás.

A Debreczen városán át mára tervezett fuóverseny elmarad.

Cowerko, Berbery gyapjuszövetek

és nyári mosókélmék óriási választékban meglepő olcsón BIHARI ZSIGMOND posztóüzletében Piac-utca 16. Al-öldi Takarékpálota. Elegáns férfiruhák legújabb divat szerint mérték után készülnek.

Pünkösdői focibálmérkőzések! A DKASE Ezüslabda versenye (Ogatóteri pálya ma, vasárnap és hétfőn). Erdekfeszítő küzdelmekben lesz része a debreczeni sportkedvelő közönségnek pünkösd mindkét napján, amidőn kettős mérkőzések keretében négy debreczeni csapat fog versenyezni a diesőséges címért és az értékes gyönyörű kivitelű ezüslabda elnyeréséért. A résztvevő csapatok (DTE, DMTK, DKASE, DVSC) legjobb összeállításban állanak fel, de hogy melyik lesz a pálmá, azt előre megjósolni nem tudjuk. A mérkőzések kimentele teljesen nyílt. Az elő-

jelekből itélve rekordszámba menő nagy közönség fog gyönyörködni a küzdelmekben. Amint értesülünk, mindkét napon d. u. 2 órától a Hatvan-utcai vonalon gyorsabb pótkocsis villanyosjáratok lesznek a közönség kényelmére. A mérkőzéseket fővárosi bíró vezeti. — Az első mérkőzés d. u. fél 4 órakor, az utána következő 5 órakor kezdődik.

Felelős szerkesztő: **Dr. SZATAI FERENC**
Felelős kiadó: **BÁRDOS SZÉJA**
NYILTTÉR.

Czeizler Jenő Rákóczi-utca 24. szám alatt levő fűszerüzletét szándékozom átvenni. Felkérem az érdekelteket, hogy követelésüket 3 napon belül nálam jelentsék be, mert későbbi felszámolásokat nem veszek figyelembe.

Hercz Herman,
Csapó-utca 9. sz.

E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Pályázat husszállításra.

Debreczeni egyetemi klinikák gondnoki hivatala pályázatot hirdet marha-, borjú-, bárányhús szállításra. Föltételek megtudhatók a gondnoki hivatalban (Simonyi-ut 1.) május 22-én d. e. 11—14.

KERESÜNK
esztergapadot
160—200 csucstávolságut.
Eladunk NADAT 5—8000 köteget, téli vagásu.
Ajánlatokat:
Intézőség, Nagyhortobágyi Halastó címre kérünk.

Szekérvasalások,
fekete és horganyozott tetőlemezek, épület- és bútortavasítások nagy választékban kaphatók:
Tóth Gyula
vaskereskedésében, Debrecen.
Telefon 29.

Gazdálkodók
figyelmébe!

- Elsőrendű cérna cég nadrág — 3500—8000
- Strux nadrág — 7500—8000
- Bélestelen nadrágok 5500—7800
- Elsőrendű bélestes kabát — 8400—16000
- Bőrszegélyes téli kabát — 25000—32000
- Gyapjuszövetek métere — 8400—13500
- Ceigok méterenként 2000—7500
- Kartonok — 1480—1700
- Francia voál — 1700—1800
- Szines és fehér grenadinok — 2500—4400

Vászon, Kanavác, Zefirek, Kendők nagy választékban.

Klein Lipót,
kézmű, posztó és kész férfiruha raktára
Debrecen, Degenfeld-tér 8.
Magyar és német mértékutáni szabóság. 0000

A Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Iroda hirdetése. Eladó földek, házak szőlők, nyaralók!

Ezen ingatlanok eladása felett a NAGY LAJOS Országos Ingatlanforgalmi Iroda rendelkezik, egyedül csak ott köthető meg azok vétele, ott leendő le a vételi foglaló is. Iroda: Veres-utca 9. Hivatalos órák: reggel 8-tól esti 7 óráig állandóan egész nap!

Eladó a Halápon a Gombos-féle 21 magyarholdas szántó tanyaépületekkel. A nagycseri állomáshoz 15 perces gyalogséta! Most Nagy Imre ur bérl!

Emberek!
2 millió korona az ára!

Felsőleges levegő! Nyaraló! Szőlő! Gyümölcsös! Konyhakert!

Néhány percnyi séta!

A Mester-utca végén levő „Gyermekmenhely” villanyos megállóhoz néhány percnyi gyalogséta, nagyon szép uton.

Gyönyörű szép darab, csaknem ezer négyszögöl terület. Kétharmadrésze termő szőlő és gyümölcsös, hatalmas nagy termő gyümölcsfákkal, egyharmadrésze pedig konyhakert.

Van rajta egy kis épület is, hat méter hosszú szoba, előtte ugyanolyan veranda. Van továbbá nagy fűskamara, sertés-ól és szivattyus kut.

A régi, hírneves Strausz-féle szőlő ez!

A kert ajtaja többnyire zárva van, közvetlen utánna van a Czeglédy Mihály ur nyaralója. (Diófa-utca 30.) Tessenek oda bemenni, ott szívesen megmutatják ezen ingatlant az érdeklődőknek!

Hatvan-utcai kert, első utca Diófa-utca 32. számú szőlő ez!

Csak nyaraló céljára is felette alkalmas, mert végtelenül közel van!

Nyaraló, egy hold szőlővel

Télen-nyáron lakható, magas földszintes, három szobás villával, mely rögtön be is költözhető!

A Kossuth-kertben

a Czilly-féle szőlőtelep. A vágóhídi villamos állomáshoz pár percrenyire, Rásó Gyula-utca 1. szám.

Az Onossay-utca 11. számú ház melletti „Kovács-utca” egyenesen neki megy a Kossuth-kertnek.

Az épület magas dombtetőn fekszik, igen szép fekvéssel és kilátással. Három szép nagyszoba és nyitott veranda. Az egész épület alapincézve.

Kitűnően gondozott, termő szőlő, olasz rizling, esemege és kövidinka.

Ára 8 millió korona.
Nem pénz érte!

Huszonhat holdas eladó birtok is Mezőtúron, épületekkel. Ára holdanként 21 mázsa buza, vagy annak napi ára!

Mezőtúr rendezett tanácsu város Szolnok megyében, 35 ezer lakossal, református főgimnáziummal, internátussal, felsőbb leányiskolával stb.

Mezőtúrnak igen kényelmes vasúti közlekedése van, naponként több személy- és gyorsvonattal.

A birtok részletes leírása megkapható az irodában!

Ne sajnálja a fáradságot! Nézze meg a Csapó-kertben az Apponyi-utca 16. számú házat!

Hatalmas szőlővel, gyümölcsössel. Rögtön beköltözhető lakással

Olcsóért megkaphatja!

Ha a kapu netalán zárva lenne, a szomszédban, az Apponyi-utca 12. szám alatt lakó Földi Mihályné asszony készséggel meg fogja mutatni az ingatlant, nála van a kulcs!

Okvetlen nézzék meg ezt a házat is!

Azonnali beköltözhetésre kap a vevő egy szép szobát, konyhát, speizt, fűskamarát, istállót, baromfiólat, sertésólat, nyárikonyhát, konyhakertet, gyümölcsösöt!

A Csapókert, Klinzsi-utca 73. számú ház ez!

Villanyvilágítás minden lakásban, még az udvarban és a padláson is!

Roppant olcsóért megkapható!

Azonnali beköltözhetésre kap a vevő nagyon szép három szobás utcai lakást, üvegezett verandával és minden mellékhelyiséggel

ha megveszi a Hatvan-utcai kisállomás melletti Tócsókertben

a Szondy-utca 6. sz. házat!!!

Hirtelen közbejött körülmények miatt jutányos áráért megkaphatja!

Alkalmi vétel!!!

48 óra alatt beköltözhet!

Beköltözhetésre kap két szép szobát, konyhát, speizt, fűskamarát, sertés-ólat, istállót

Gyönyörű nagy darab szőlővel és gyümölcsössel, igazán potom árért! 3 millió 300 ezer koronáért!

Vasutasok!

Önöknek lenne ez igazán megfelelő! El ne szalajtsák a kínálkozó, kedvező alkalmat! Nézzék meg rögtön és foglalózzák le azonnal, az ingatlan felett rendelkező NAGY LAJOS ingatlanforgalmi irodában VERES-UTCA 9. szám alatt.

A Homokkert legszebb helyén

az Óvoda-utcában. Második ház az óvodához. Közvetlen a dr. Magoss György tisztifőügyész ur Oméltósága szőlője mellett.

Homokkert, Óvoda-utca 5. sz. ez

A telek 700 kvadrát 8l. Igaz, hogy az utcai fronton egy szerény kis nádas épület van, azonban bent az udvarban vannak az új épületek. Mindegyik téglából építve, cseréppel fedve. Az egyik épületben van két szobás lakás, mellékhelyiségekkel, ebben lakik Szabó István ur, ez lesz átadva a vevőnek 48 óra a att beköltözhetésre. A másik új épületben van egy szoba, konyha, speiz.

A nádas épületben pedig 2 szép szoba és konyha.

A szőlő és gyümölcsös teljesen el van kerítve az első udvartól és körülbelül 120 darab termő gyümölcsfa van benne.

Kilencven holdas birtok

vagyonmegosztás miatt, Mezőtúron, 3 kilométerre a városához, egytagban, gyönyörű sík fekvéssel. Mindent megtermő fekete föld. Ötven hold búzavetéssel, 5 hold árpa, 5 hold búkköny és zab, 14 hold tengeri, 6 hold ugar, 700 □-öi szőlő, a többi legelő és lucernás.

Élő- és holtfelszerelések:

3 ló, 1 csikó, 1 tehén, 1 üsző, 3 igásszekér, 1 kordé, vetőgép, kettőseke, egyes eke, vasborona, gyűrűshenger, hármás fahenger, szeceksavógógép, lovas-d a r a l ó, szóró rosta.

Épületek: három szobás lakás, 2 konyha, 2 kamara, istálló, kocsiszin, sertésól, takarmányszin, jövizű kut.

Ára: teljesen felszerelve, rögtön átvéve, vétéssel együtt 2500 mázsa buza, — őszi átvételre pedig, felszerelések nélkül

kétezer mázsa buza, vagy annak naplára!

A birtok részletes leírása megkapható az irodában!

Pályázati hirdetmény.

Az esztári (Bihar m. Vasutállomás: Pocsaj—Esztar) református egyház pályázatot hirdet:

1. A templomtetőnek eternit palával ujonnanbefedésére, (mintegy 800 lapméter).
2. A csatornázásnak horganyzott lemezből elkészítésére.
3. A templom falazatán szükséges tatarozásra.
4. A templom- és toronyablakok famunkálataira.

Pályázók május hó 27-én jelenjenek meg — utiköltség megtérítése nélkül — a helyszínen, amikor a presbiterium határozata szerinti a vállalat kiadatni fog.

A presbiterium.

Legjobb, legkönnyebb, legtartósabb

Betoncserép
kapható Krausz Albert cementárugyárában. Debrecen, Kishegyesi-ut 2. sz. Kisállomás mellett. Telefon 3—07.

Eladó föld.

14 hold barna homok, első minőség, 30 perc a várostól, vasúti megállónál, köves ut mellett. Bövöbber Hat-an-u. 22.

Tisztelettel értesítem a szőlőbirtokos urakat, hogy **permetező-gépeket szivattyus kutakat** felelősség mellett legjutányosabb árban javítom.

Szőllőssy Imre
lakatosmester. Debreczenben, Vendég-utca 6. szám alatt.

Fogműterem

foghúzás, fogtömés, műfogak stb.

Schuster,
Debreczen, Vár-utca 11.
Telefonszám 522.

9473/9668/10.104/10.110/11.422/
10.829/11.176—1923. 11.**Hirdetmény.****A hortobágyi szénakaszáltatás.**

A városi tanács értesíti az érdekelteket, hogy a hortobágyi szénakaszáltatás e hó 22-én, kedden, veszi kezdetét, azok a debreczeni gazdák, kik feles kaszáltatást vállalnak, a máti biztos hivatalnál 22-én és 23-án jelentkezzenek. A részükre megállapítandó kaszálóterület a jelentkezés sorrendjében jelöltetik ki. E hó 24-től kezdődőleg, amennyiben debreczeni gazdák a kaszálható területeket ki nem merítették, a kaszálóterület vidéki jelentkezőknek adatnak ki.

Minden egyes vállalkozó a részére kijelölt területen a kaszálást legkésőbb 12 nap alatt befejezni lesz köteles.

Debreczen, 1923. évi május 18.

A városi tanács.

Szilágyi Jenő

értékpapírkereskedő
és árubizományi Irodája,
Debreczen, Csapó-utca 19. sz.
Telefonszám 5-66.

Tégla eladás.

Nagy és kis csertéglát ismételtén már minden mennyiségben módomban áll szállítani.

Debreczeni részvények vétele és eladása.

Helyi takarékpénztárak és bankok részvényeit a napi forgalmi árfolyamon bármilyen mennyiségben veszek és eladok.

Homok eladás.

Sárga száraz homokot vagon-telekben igen előnyös napi áron módomban áll szállítani.

Termény- és vaskereskedők figyelmébe!
A Hatvan-utca végén, közvetlen a termény- és fapiacnál, egy üzlethelyiség 10 évi időtartamra egyenlő nagyságu bér mellett kiadó.

Kölsönkövetítés

Helybeni és vidéki kereskedőknek, iparosoknak és földbirtokosoknak bármilyen nagy összegű kölcsönt közvetítek, igen előnyös feltételek mellett. — A pénz folyósítása 24 órán belül történik.

Kis- és közép földbirtokosok figyelmébe!
50—500 hold földdel rendelkező tulajdonosoknak igen előnyös feltételek mellett mezőgazdasági kölcsönt közvetítek. Közelebbi feltételek irodámban megtudhatók.

Értesítés.

A nagyerdei városi fürdőben a hideg gyógyfürdő f. hó 17-től, csü törtéktől megnyílik, még pedig férfiak részére reggel 7 órától 10 óráig, d. u. 5 órától 7 óráig. Nők részére d. e. 10 órától 12 óráig és d. u. 2—5-ig. A gőz- és kádfürdő reggel 6 órától este 6 óráig van nyitva. Reggel 6 órától a villamos közlekedés is rendelkezésre áll s így a fürdő látogatása már a kora reggeli órákban is lehetővé van téve a közönségnek.

Városi számvevőség.

Tavaszi ruhákat kifogástalanul
fest, tisztít

gallért és kézelőt
hófehérre mos
HRABÉCY ZOLTÁN
Széchenyi-utca 18. szám alatt. ooOoo

Meghívás

A Püspökladányi Takarékpénztár Részvénytársaság 1922. évi rendes közgyűlése.

1923. évi május hó 30. napján, délelőtt 10 órakor lesz Püspökladányban, az intézet helyiségében megtartva, melyre a társaság részvényeseit tisztelettel meghívja
az igazgatóság.

Tárgysorozat.

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése a lefolyt üzletévről, az 1922. évi mérleg megállapítása, a nyereség hováfordítása és a felmentvény megadása iránti határozat.
2. Az igazgatóság javaslata a társaság jelenlegi egymillió koronás alaptőkéjének kétfőmillió koronára való felemelése tárgyában.
3. Alapszabálmódosítás.
4. Felügyelő-bizottsági tagok választása.
5. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság tiszteletdíjának megállapítása.

FIGYELMEZTETÉS.

A mérleg és mellékletei a társaság helyiségében az üzleti órák alatt a közgyűlést nyolc nappal megelőzőleg megtekinthetők.

A közgyűlésen szavazati jogát csak azon részvényes gyakorolhatja, ki legalább hatvan nappal megelőzőleg nevére irt részvényeit le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlést legalább három nappal megelőzően a társaság pénztáránál, vagy Debreczenben az Általános Forgalmi Bank Részvénytársaságnál letétbe helyezte.

Lakásának átadását
lelküimeretesen intézi el a
Nagy Lajos
iroda
Veres-u. 9.

Földigénylők figyelmébe. Felhívás.

Debreczen város területére elrendelt földbirtokrendezési munkálatok lefolytatására alakult tárgyaló-bizottság intézkedése folytán felhívtnak a földigénylés végett jelentkezett összes érdekeltek, hogy annak bejelentése végett, miszerint pontosan milyen nagyságu földet óhajtanának megváltani és azonnali megváltást kérnek-e, vagy a megváltás elhalasztása mellett egyelőre csupán hasznóbérletre irányul kérelmük, a következő módzatok szerint a városi előjárásnál (Rendőrségi épület, földszint, 42. sz. szobában) hétköznapokon a délelőtti hivatalos órák ideje alatt jelentkezhetnek és pedig május 2-től 9-ig a hadirokkantak,

május 11-től 19-ig a hadiözvegyek,
május 22-től május 30-ig a vitéségi érmesek.

Az elmaradtak minden csoportból május 30-ig jelentkezhetnek. Debreczen, 1923. május 18.

Városi előjáróság.

Megkezdődött

a nagy pünkössti vásár**Brüll Ernő cégnél, ahol**

1 m Ing és bluz zefir 1200
120 cm széles cérna grenadin és opál — — — — 2950
Eredeti francia voile — 1600
1 m finom Herm. Pollák sifon 1290
1 drb Cérna szakajtó — 890
1 m gypju csikos szoknya-kelme — — — — 3700
1 m Ruhavászon kitűnő 1959
1 m fekete Klott jó minőségű 1980
1 m Skótszövet nagy választékban — — — — 1180
1 m Himzett női ingek — 1790
1 m 130 széles Lilon batiszt maradék — — — — 2500
1 db Férfi vászon zsebkendő 350
1 pár kötött férfi sokni 590
1 m duplaszéles pepita szövet 2450
1 m Férfi ruha-vászon sima és csikos — — — — 2500
1 m Egyszélességű jó lepedő-vászon — — — — 2650

Csak kizárólag BRÜLL ERNŐ női diva házában, Piace-utca 29. szám alatt, városházával szemben kaphatók.

Cégre tessék figyelni!

Eladó ház fűszerüzlettel, korcsmával!

A korosmának korlátlan kimerési engedélye van!

A Nagyalomási pályatest mellett, a csolnakázó tónál levő

Téglaskertben — Szepesi-utca 20. sz. hatalmas nagy bérház

potom árért megkapható!

Rögtön átvehető és beköltözhető lakással és üzletkelek!

Hirtelen közbejött okok miatt ma hétmillió kor. megkapható!

A ház és az üzletek tulajdonosa Csapó István ur, 5 lakik benne az ő birtokában és kezelésében vannak az üzletek is, — tehát semmiféle akadálya nincs az átvételnek!

Ezen ingatlan eladása felett is a **Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Vállalat** rendelkezik, egyedül csak ott köthető meg a vételi ügylet, ott teendő le a vételi foglaló!

Eladó házak Karcagon! Egyik jobb vétel mint a másik! Potom ár! Mindegyik azonnal beköltözhető!

Az egyik cserépes épület, két szoba, konyha, speiz, kamara, asztalosműhely is igen könnyen átalakítható még két szobává. Van nyitott veranda. Padlós szobák. Beépített sparherd. — Villanyvilágítás. Néhány darab termő gyümölcsfa. Istálló, sertésöl, fűskamara, baromfiöl. —

Ezt a házat ma megkaphatják 2 millió koronáért!

A másik ház szintén 2 szobás lakást foglal magában mellék-helyiségekkel. Konyha, kamara, nyitott veranda. Nagy udvar. Istálló, gyümölcsfák. A kamara olyan nagy, hogy két vagon buza elfér benne!

Ennek az ára két és fél millió korona!

Mind a két karcagi ház eladása felett a **Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Vállalat** rendelkezik, ott kapható bővebb felvilágosítás, ott köthető meg a vételi ügylet, ott teendő le a foglaló!

Iroda Veres-utca 9. szám alatt

TURUL**CIPŐGYÁR R.T.****DEBRECEN, PIAC-U. 48.**Saját érdekében
tekintse meg

kirakatainkat

Cipőinkolcsók, tetszetősek,
megbízhatók!**Paplanok,
Matrácok**

készen és rendelésre

Kardos Lászlónál

Debreczen, Kossuth-u. 9

Kiváló anyag. Kiváló munka.

Szabadalmazott „Csepel” permetezők
vörösrebbőllegjobb gyártmányú lókapák
PLANET rendszerűkönnyű egyes acélekék,
és kettős

könnyű acélboronák,

páros sorú vetőgépek,

szénagyűjtők,

gépalkatrészek,

vasalt és vasalatlan szekér kerekék,

gazdasági szekerek, szekér-
alkatrészek (mint szilfaagyak,
kőristalpak, akácküllők, leg-
finomabb kivitelű bőrüléses,
eredeti Neuschloss gyártmányu**Eszterházy kocsi**Elsőrendű tölgyparkett és egyéb
faárak nagy választékban**Ráhrer Sándornál,**

Debreczen, Piace-utca 43. sz.

a Neuschloss-Liebtig gyárak és a
Pestszentlőrinczi parkettgyár vezér-
képviselője. TELEFON 962.Apróhirdetések az Egyetértés
részére felvételnek.

1923. évi

lakásrendeletés a lakástüggyel kapcsolatos
egyéb jogszabályok**megjelent**Összeállította és jegyzetekkel
ellátta

Dr. Brück István ügyvéd.

Ára K 350.—

Kapható a

„MÉLIUSZ”
könyvkereskedésben. ooo

**Allandóan friss
csemegéáruk
a KUCZIK
hentesárugyárnál Rózsa-utca.
GYÁRTELEP:
Werbóczy-u. 10. Telefon 244.**

Eladó ingatlanok:

Földek 150 és 300 holdas tanyásbirtokok, szőlők a Sestakerthben és az Ungvárytelepen, Beköltözhető 2, 3 és 5 szobás házak.

MÁTÉ SÁNDOR

ny. m. kir. állampénztári tanácsos ingatlanirodája

Széchenyi-u. 55. sz.

Göröcsös Lajos

Batthyány-utca 26. sz.

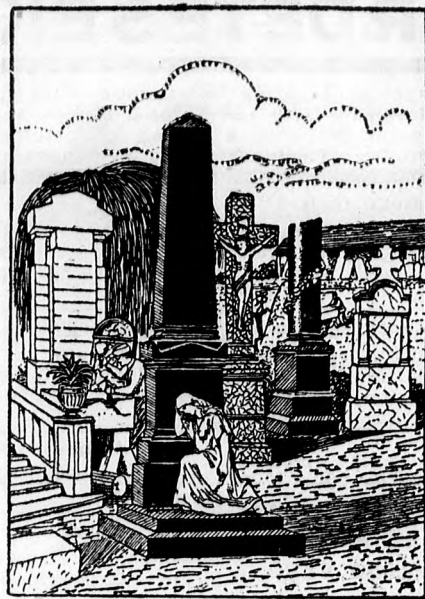
Modern villamos selym-ernyők és drótvázák készítését vállal. Raktáron tart villamos szerelési anyagokat, kandélabereket és éjjeli szekrénylámpákat.

Rezet napi árban veszek.

**Haszonbérbeadó
akár hat évre is**

Békésmegyében, Püspökladányhoz közel, 133 magyar holdas igen jó buzatermő birtok.

Bővebb felvilágosítást nyújt a család kizárólagos megbízottja a Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Vállalat, Veres-utca 9.

**DEBRECENI
MŰGYÁR
RÉSZV. - TÁRSASÁG**

ajánlja teljesen fagymentes
SIRKÖVEIT.
Óriási választék!

Városi raktár:

Kegyes Ferenc sir' 6-
üzletében Piac-u. 38.

Gyártelep:

Fürdő-utca 2. szám.

Mindennemű
kelmét,
selymet
legmodernebbül
fest a

Központi Kelmefestő

Varga-u. 1. (Iparbank palota.)

Speciális bőrkefű, bőrkabát és szőrmefestészet. Vegytisztítás.

**Megyei, Városi, Községi
egyenruhás testületek**

szükségeiteket
legjutányosabban
szerezhetik be

SZABÓ JÁNOS

elsőrangú uridivat és egyenruha üzemében

Debrecen, Püspöki palota,
a Nagytemplommal szemben.

**Szeplő, pattanás és más bőrbántalmak
ellen használjon**

Korzó „Éva“ arckenőcsőt és szappant.

Kreolin és más fertőtlenítők. — Kötszerek stb.
legelőnyösebben beszerezhetők a

„KORZÓ“ drugériában, Piac-utca 42. sz.

**Debreczeni Általános Bank
Részvénytársaság.**

A Magyar Általános Takarékpénztár Budapest alapítása.

Piac-ucca 81. sz.

Foglalkozik a banküzlet minden ágával.

Átutalásokat eszközöl a világ bármely piacára.

Devisákat, idegen pénzeket vesz és elad.

Elfogad tőzsdei megbízásokat tőzsde idő alatt is.

Vállalatokat finanszíroz.

Elfogad betéteket könyvecskére, folyó- és csekkszámra a legelőnyösebb kamatozás mellett.

Safe deposits.

Testvérintézetek az ország minden nagyobb városában.

TELEFONSZÁM
232 ÉS 970.

ALAPITTATOTT
1872. ÉVBEN

ALFÖLDI TAKARÉKPÉNZTÁR DEBRECZENBEN
FERENC JÓZSEF-UT 16.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Affiliált Intézete.
Alaptőke 10 millió K, tartalékok 10 millió K, betétállomány 80 millió Korona.

Üzletágai:

Takarékbetétek, csekkszámok, váltószámítás, törlesztés és jelzálog-kölcsönök. Értékpapírok és külföldi pénzek vétele és eladása, tőzsdei megbízások, hitelek bel- és külföldre. Előlegek értékpapírokra és árukra. Iparvállalatok finanszírozása. Saját áruktár. ooooooooo

Affiliált intézetei:

Kereskedelmi és Iparbank Részvénytárs. Nyiregyháza, Nagykárolyi Ipar- és Kereskedelmi Bank Részvénytársaság, Gazdasági Bank Rt. Hajduszoboszló, Hajdunánási Gazdasági Bank Rt., Kábal Takarékpénztár Részvénytársaság, Biharmegyei Kereskedelmi Rt. Berettyóújfalui.

Viktória Kereskedelmi Részvénytársaság Budapest

debreceni fiókja. Debrecen, Bádógos-utca 2., Alföldi Takarékpénztár épülete. Telefon 3-20.
Foglalkozik mindennemű mezőgazdasági termények, magvak és gyapju vételével és eladásával.

**Magyar
Leszámítoló- és Pénzváltó Bank**

debreceni fiókja

Városi bérpalota (Passage).

Alaptőke és tartalékok 1 milliárd korona.

Bankosztálya:

(Telefon: 35. és 9-41. szám.)

Elfogad betéteket könyvecskére, folyó- és csekkszámra a legelőnyösebb kamatozás mellett. Átutalásokat eszközöl az összes külföldi piacokra. Devisákat és valutákat vesz és elad a legelőnyösebb napi áron. Elfogad mindennemű tőzsdei megbízást értékpapírok vétele és eladására

Áruosztálya:

Piac-utca 26. sz. Városi bérpalota.

(Telefon: 11-66., 11-67. és 11-68)

Foglalkozik mindennemű mezőgazdasági termények nagyban való vételével a legmagasabb napi áron.

Alakult:
1869.

Alakult:
1869.

„ELEKTRA“

villamossági és erő-
átviteli vállalat

Debrecen, Hatvan-u. 2. I. em. Telefon 8-95.

Villamos világítási berendezések, csengők, telefonok szakszerű szerelése és javítása a legjutányosabb árban. Szerelési anyagok raktára!

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznapokon 10 szóig 100 korona, minden további szó 10 korona. Vasárnap 10 szóig 150 korona, minden további szó 15 korona. Vastagabb betűkből a szavak kétszeresen lesznek felszámítva. Telefonszám 4. 0000000000

EREDMÉNYT

hirdetéssel esakis úgy érhet el, ha az

EGYETÉRTÉS

apróhirdetési rovatait veszi igénybe.

A kiadóhivatal hirdetést megfogalmaz, telefonhívásra bárhova elmegy.

TELEFON 4.

Kiadóhivatal

KOSSUTH-UTCA 2. SZ.

Vidékről a hirdetési

díjat postabélyegeken

is ellehet küldeni,

Ajánlat

Pállinkafőző üstök

mosó- és cserüstök kész-
szen legolcsóbban Mán-
doki rézművesnél. —
Arany János-utca 13.
sz. — Ócska vörösrézt
napl áron vesz. 657

Juhgomolyát

és tehénturót a legma-
gasabb napi áron évi
kötésre is vásárol első
debreceni turóüzem. —
Darabos-utca 20. Te-
lefon 668. 366

Megnyit cipősalon

ahol mindenféle cipő-
különlegességek ké-
szülnek, angol, ír, ruc-
cia és orthoped és
elfogad mindenféle
megrendelést. —
Szives pértfogását
kérem a t. vevőkö-
zönségnek Horovitz
F. Vilmos, Hatvan-
utca 17. szám alatt.

Elcserelem

két szoba, konyha és
fáskamarából álló Patai-
utca 9. sz. alatti laká-
somat lehetőleg a mes-
ter-utcai részén. Katona,
Városi nyomda, Bö-
szörményi-ut 6. 768

Ujfehértón

egy jobb forgalmu fű-
szer és vegyeskereske-
dés átadó. Cím a ki-
adóhivatalban. 781

Győződjön meg

Brillánsért, Aranyért

a legmagasabb

árt fizetem!

GRITSCH

ékszerkereskedő

Kossuth-u. 13. emelet

Szalon garnitúra

gyönyörű kivitelben ju-
tányosan kapható —
Schwarz Dóri butorgyá-
rosnál Piac-u. 71. 789

Két szoba-

butor mellék helyiség
nélkül villany világítás-
sal, keresztlyén ember-
nek azonnal kiadó. Cím
a kiadóhivatalban. 785

Teknologiai

szak szerint szabni tani-
tok. Tanítványaim ré-
szökre dolgozhatnak. —
Készíték női ruhákat,
uri házaknál is. Varga-
utca 18. 799

Takaréktűzhelyek

kaphatók. Megrendelés-
re készítek. Lakatosnak
fiut fölveszek. Kandia-
utca 15. 800

Gazdálkodók figyelmébe

Finom gyapju pokrócot
készítek rendelet sze-
rint kiseltb, nagyobb
méretűt, kallott állapó-
ban átadva. — Osváth
Sándor gubás mester
Pereces-utca 19. 792

Az ügynökség keretébe vágó

bármilyen megbízást
a leggyorsabban és
lelkismeretes pon-
tossággal bonyolít le
a szoliditástól elismert

Steiner József

ügynökségi irodája
Piac-utca 19. II. em.
Telefonszám 6-24.

Több üzlethelyiségek
és butorozott szobák
kiadók.

Kereslet

Aranyat,

ezüstöt, brilliánsot a
legmagasabb áron vá-
sárol Kátal ékszerke-
reskedő, Piac-utca 19.,
II. em. Telefonhívásra
hához megy. Telefon-
szám 624. 658

Veszek

fehérneműeket, selyme-
ket, paplanokat, garni-
turákat, szőnyeget,
butort. Kaiser, Piac-u.
7. sz. 656

Ócska vasat

rezezt s mindennemű
fémét legmagasabb
árért veszek. Ková-
csoknak használha-
tót becserelek. Na-
gyob tételt elszállítok

STEINER,

Eötvös-utca 110. sz.

Telefon 6-86.

Veszek

használt butorokat, há-
lólakat, ebédlőket, divá-
nyokat, madracokat. —
Széchenyi-utca 8. szám.
572

Könyvelésben

és pénztárkezelésben
jártas kisasszony azon-
nali belépésre keres-
tetik. Ajánlatok szemé-
lyesen nyújtandók be.
Friedländer Testvérek
Hatvan-u. 37. 762

Csépléshez való

BENZIN

legolcsóbban

beszerezhető

Eisenberg

Testvéreknél

Hatvan-utca 35. sz.

Pénztárnoknő

könyvelésben jártas fel-
vétetik korona kenyér-
gyárban, — jelentkezni
írásbeli ajánlattal Beth-
en-utca 23. 794

Egy

megbízható jó munkás
hónaposnak kerestetik
lakással. Honig sórak-
tárába. 801

Négy középiskolát

végzett tanuló és egy
kifutó fiu felvétetik. —
Tóth Gyula vasüzleté-
ben. 802

Kimérőt

keres azonnali belépésre
Royal sórház. 805

Ügyes

kifutóleány felvétetik
Nemes utóda cipőüzle-
tében. 810

Eladás

Eladó

világos háló, ebédlő-
szekrény, Garderobszek-
rény, szmirnaszőnyeg,
tűkrök, heneser, író-
asztal, több butorok.
Széchenyi-utca 8. 665

Csoda olesóért

minden árért megkap-
ható a Hatvan-utcai
kertben, Diófa-utcában
hatalmas darab szálló,
konyhakert és gyümöl-
csös, rajta egyszoba,
veranda, kamara és
kut. Bővebb felvilágo-
sítást nyújt szíveség-
ből Czeglédy Mihály ur
Hatvan-utcai kertben,
Diófa-utca 30. számú
nyaralójában. 773

Tüzifa Tégla Cserép

és

építkezési anyagok,

akác és tölgy műfa

jutányos áron kapható

„Turul“

fakitermelő vállalatnál

Csapó-u. 8

TELEP:

Böszörményi-ut 2.

Makulatura- papir eladó a kiadóban.

Hirtelen

közbejött okok miatt
minden árért megkap-
ható a Homokkert,
Ovoda-utca 5. sz. ház,
hatalmas szállóval és
gyümölcsösrel, rögtön
beköltözhető szép két-
szobás lakással és mel-
lékhelyiségekkel. 772

Eladó

Salétrom-utca 18. sz.
ház egyszoba, konyha,
mellékhelyiségekkel —
azonnal átadó. Érte-
kezhetni Rákóczi-utca
24/b. 783

Eladó

szőlő Bodán, 2 drb új
tégla épülettel, alatta
pince. Értekezni lehet
Debreczen Szent Anna-
utca 12. lakatos mes-
ternél. 788

Eladó

szép mosdó készlet Eöt-
vös-utca 71. 791

Eladó

fűszerüzlet berendezés
minden elfogadható
áron, Teleki-u. 17. 786

Eladó

ócska cserép, ajtók,
keményfa gerendák, egy
fedélszerkezet, Hatvan-
utca 64. 797

Kerékpár

jókarban lévő eladó —
Veres-utca 26. 793

Két

külön lakásos ház 300
négyzetméteres szép gyü-
mölcsösrel eladó Kuruc
utca 88. Csapokert. 790

Tehén ü ző

borjuval fiatal nagyfejű
felelősséggel eladó, meg-
tekinthető minden déi-
után 7 órától. Árpád-
tér 12. 795

Eladó

18 m. h., 6 m. sz. cse-
répre jó fedélfakkal el-
látott vályog és téglá-
falu épület, cserép nél-
kül, értekezni Teleki-u.
25. 798

Modern

rövid keresztúros zón-
gora eladó. Cím a ki-
adóba. 803

Eladó ház

Kétmalom-utca]

9. számú azon-

nal beköltözhető

kétszobás lakással és

mellékhelyiségekkel.

Uj járgányos

cséplő 22 colos, törek-
rázóval, szijakkal, ros-
tával eladó Veresen,
Magyarai tag. 787

Rendelésre

készült gyönyörű cit-
romfa hálószoba elköl-
tözés miatt eladó. Te-
lefon 121. 807

Hock József

vármegyei t. főjegyző
Országos Földbirtok-
rendező Biróság által
engedélyezett ingatlan-
forgalmi irodája Deb-
reczen, Szent Anna-u.
4. Telefon 14—76. Vesz
és elad házat, szállót és
földbirtokot. 796

Az Ungvári

szőlőtelepen 2 kat. hold
prima lugasozott szőlő.
kétszobás beköltözhető
urilakkal, felszereléssel
jutányos áron eladó
Máté iroda, Széchenyi
55. szám. 804

Használt

és új tornyos és asztal
tűzhelyek eladók. Szé-
chenyi-utca 6. 809

Agy,

complett szalongoarni-
tura, consul-tükör zsá-
kok stb. eladók. Vár-
utca 11. 808

Hat hold

föld eladó. Értekezni
Rákóczy 43. 806

8 és fél III.

elsőrendű martinkai —
bor eladó. Hüvelyes-u.
11. sz. 811

Gazdák figyelmébe!

Tekintettel a pénzügyi viszonyokra,
ooo hajlandók vagyunk ooo

hitelbe szállítani

mindentféle mezőgazdasági
gépet és a vételárat új buzá-
val lehet megfizetni. ooooo

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Magy. kir. Allamvasutak Gép- gyára Vezérügynökségének Debreceni képviselete

Iroda: Kossuth-utca 21. sz. Telefon 3. 10.
Raktár: Hatvan-utca 53. sz. Telefon 728.

PRIMA GÁZKOKSZ,

kátrány, faszén és szobafűtés-
hez alkalmas magyar szén
állandóan kapható

TELEFON 74. SZ. legolcsóbb napi áron
a Gázgyárban.

Mezőgazdasági gépek és eszközök

Schember-féle mérlegek, Mezei
és iparvasutak és alkatrészek
legolcsóbban beszerezhetők a

Debreceni Mezőgazdasági Gépgyár városi raktárában

Debreczen, Ispotály-ut 1. sz. (A nagyalomással szemben.)

Hivatkozunk az Egyetértés hirdetéseire!